

**BADANIA STRATYGRAFICZNE I ANALIZA NAWARSTWIEN
MALARSKICH TYNKU NA ŚCIANACH WEWNĘTRZNYCH, TYNKU NA ELEWACJI,
STOLARKI OKIENNEJ, DRZWIOWEJ, METALOWEJ BALUSTRADY
I OGRODZENIA BUDYNKU SZKOŁY W MRĄGOWIE**

Opracowanie; mgr. Ewa Olkowska
Olsztyn luty 2016 r.

1. KARTA TYTUŁOWA

1. Identyfikacja obiektu objętego analizą, rodzaj:

Tynki ścian we wnętrzu szkoły i na elewacji, elementy stolarki okiennej i drzwiowej, 2 metalowych balustrad klatek schodowych oraz ogrodzenie, zabytkowego budynku szkoły w Mrągowie.

Dla obiektu założona wkładka do karty ewidencyjnej zabytków i architektury w dniu 11 kwietnia 2006 pod nr.7658, złożona WUOZ w Olsztynie Podwale 1, 10-076 Olsztyn

Datowanie: ok. 1900 r.

Użytkownik: Szkoła podstawowa nr1, 11-700, Mrągowo ul. Bohaterów Warszawy 4

1.1 Dane dotyczące badań:

Zamawiający: ART-TU Pracownia Architektury Małgorzata Pilc-Adamowska

02-791 Warszawa, ul. Stryjeńskich 10/72

Wykonawca badań: mgr Ewa Olkowska

1.2. Krótki opis prac badawczych.

Na wszystkich dostępnych elementach tynku elewacji, stolarki okiennej, Drzwiowej, 2 metalowych balustrad klatek schodowych oraz ogrodzeniu zabytkowego budynku szkoły wykonano odkrywki sondażowe w celu ustalenia nawarstwień oraz ustalenia kolorystyki pierwotnej.

W trakcie prac przebadano łącznie 136 miejsc i wykonano na nich odkrywki stratygraficzne.

Prace prowadzono w okresie: luty 2016 r.

2. Dane dotyczące dokumentacji

Opisowa: 66 stron formatu A4,

Fotograficzna; 82 zdjęcia kolorowe formatu 10 X 15 cm,

Wykonanie badań i dokumentacji; mgr Ewa Olkowska

Dokumentację przechowują:

1) 1 egz. ART-TU Pracownia Architektury Małgorzata Pilc-Adamowska

02-791 Warszawa, ul. Stryjeńskich 10/72

2) 1 egz. Archiwum WUOZ w Olsztynie: Podwale 1, 10-076 Olsztyn

3) 1 egz. Ewa Olkowska, 10-445 Olsztyn ul. Kołobrzeska 13 L

3. Opis inwentaryzacyjny obiektu i jego interpretacja;

3.1.Miejscowość: 11-700, Mrągowo ul. Bohaterów Warszawy 4

3.2.Rodzaj obiektu: budynek murowany, nieotynkowany

3.3.Autor: n/n

3.4.Czas powstania: ok.1900 r.

3.5.Opis; materiał i technika:

Budynek usytuowany w śródmieściu Mrągowa, fasadą ustawiony równolegle do ul. Bohaterów Warszawy oznaczony nr.4.

Od wschodu przylega współczesne skrzydło szkoły, od północy przylega współczesna sala gimnastyczna.

Teren wokół budynku ogrodzony: od strony fasady kuta balustrada na podmurówce, poza tym ogrodzenie z siatki drucianej na podmurówce.

W obrębie działki, na północ od pierwotnej bryły szkoły, znajduje się boisko szkolne; teren znacznie obniża się w kierunku północnym.

Ściany: murowane z cegły ceramicznej licowej maszynowej w wątku krzyżowym, na zaprawie wapienno-cementowej, na cokole z kamienia polnego częściowo otynkowanego wyprawą cementową, elewacje dekorowane kształtkami glazurowanymi.

Więźba dachowa: drewniana, płatwiowo-kleszczowa; ponad aulą więźba wieszarowa, półotwarta z deskowym pułapem w kształcie łuku odcinkowego.

Pokrycie dachu: dachówka ceramiczna esówka.

Okna: drewniane, skrzynkowe, czteroskrzydłowe (dwudzielne, dwupoziomowe) oraz sześćoskrzydłowe (trójdzielne, dwupoziomowe); skrzydła podślemienia dzielone poziomą szczebliną na dwie kwatery; opracowanie snycerskie: ślemiona sfazowane w dolnej części, zdobione rozetkami; słupki zdobione pilasterkami.

Drzwi: drewniane, o konstrukcji ramowo-płycinowej. Drzwi wejściowe w elewacji południowej dwuskrzydłowe o skrzydłach zakończonych prosto, ze stałym ślemieniem oraz przeszklonym nadświetlem o kształcie ostrołukowym; w dolnej części każdego skrzydła drzwiowego kwadratowa płycina o sfazowanych krawędziach, wypełniona nakładaną dekoracją w formie pionowych profilowań; pośrodku skrzydła płycina o kształcie prostokąta leżącego, o sfazowanych krawędziach.

W górnej części każdego skrzydła drzwiowego prześwit (obecnie przesłonięty sklejką zakończony trójliściem o zarysie pełno łukowym; na skraju jednego ze skrzydeł półkolumnienka zakończona bogato zdobionym kapitelikiem; ślemię profilowane, zakończone ząbkowaniem; nadświetle dzielone umieszczonym pośrodku pilasterkiem.

Drzwi wejściowe w elewacji zachodniej oraz północnej dwuskrzydłowe oraz jednoskrzydłowe, o skrzydłach zakończonych łukiem odcinkowym; w dolnej części każdego skrzydła drzwiowego kwadratowa płycina o sfazowanych krawędziach, wypełniona nakładaną dekoracją w formie pionowych profilowań; pośrodku skrzydła płycina o kształcie prostokąta leżącego, o sfazowanych krawędziach; w górnej części każdego skrzydła drzwiowego przeszklone prześwity; na skraju jednego ze skrzydeł pilasterki.

Wiatrołapy: dwuskrzydłowe o skrzydłach zakończonych prosto, z przeszklonym nadświetlem zakończonym łukiem odcinkowym; w dolnej części każdego ze skrzydeł wiatrołapu kwadratowa płycina zdobiona pilasterkami; w górnej części każdego ze skrzydeł wiatrołapu prostokątny prześwit dzielony na kwatery; ościeżnice zdobione pilasterkami; nadświetle podzielone na trzy kwatery o kształcie prostokątów zakończonych pełno łukowymi trójliściami.

Drzwi wewnętrzne: jednoskrzydłowe lub dwuskrzydłowe o skrzydłach zakończonych prosto, z ościeżnicą pełną, z opaską profilowaną skrzydła drzwiowe zdobione prostokątnymi i kwadratowymi płycinami z lustrami; część ościeży zdobiona półkolumnienkami; część nadproży zdobiona profilowanymi gzymsami zakończonymi ząbkowaniem.

Rzut: budynek na planie prostokąta, 2,5 traktowy, z czterema ryzalitami przylegającymi do elewacji północnej.

Bryła: budynek podpiwniczony, trzykondygnacyjny z nieużytkowym poddaszem; do elewacji północnej przylegają cztery ryzalitty; budynek kryty dachem czterospadowym; skrajny, wschodni ryzalit kryty poprzecznym dachem dwuspadowym; pozostałe ryzalitty kryte dachami trójspadowymi.

Elewacja południowa: na cokole, symetryczna, przepruta otworami zakończonymi łukiem odcinkowym lub łukiem ostrym; parapety otworów okiennych zdobione glazurowanymi kształtkami; otwory drzwiowe w uskokowych ościeżach.

Elewacja dzielona horyzontalnie gzymsem kordonowym w formie dwóch rzędów główek ułożonych ukośnie oraz odcinkami tynkowanych fryzów pasowych; elewacja zakończona wydatnym gzymsem wieńczącym ząbkowo-uskokowym. Podziały wertykalne elewacji prostokątnymi, tynkowanymi blendami umieszczonymi pomiędzy pięcioma środkowymi oknami trzeciej kondygnacji. Ponad gzymsem wieńczącym, na osi elewacji schodkowy szczyt facjaty; pośrodku facjaty ostrołukowa blenda z dwoma wąskimi, ostrołukowymi otworami w dolnej części oraz z otynkowaną rozetą w górnej części; po bokach ostrołukowej blendy umieszczone są dwie niskie, prostokątne, tynkowane blendy.

Elewacja północna: na cokole, niesymetryczna, przepruta otworami na odcinkach gzymsów podokiennych, o ościeżach zakończonych łukiem odcinkowym, zwieńczona uskokowo-ząbkowym gzymsem wieńczącym.

Elewacja zdobiona horyzontalnymi pasami z cegły glazurowanej. Wschodni ryzalit zakończony szczytem trójkątnym, zakończonym sterczyną pośrodku pola szczytu trzy ostrołukowe, tynkowane blendy (środkowa wyższa, skrajne niższe) z otworami okiennymi o ościeżach zakończonych łukiem odcinkowym; pod progami blend tynkowany fryz pasowy; po bokach blend tynkowane blendy w kształcie tarcz.

Elewacja zachodnia: na cokole, niesymetryczna, przepruta otworami zakończonymi łukiem odcinkowym; progi otworów okiennych zdobione glazurowanymi kształtkami. Elewacja dzielona horyzontalnie gzymsem kordonowym w formie dwóch rzędów główek ułożonych ukośnie oraz odcinkami tynkowanych fryzów pasowych; elewacja zakończona wydatnym gzymsem wieńczącym ząbkowo-uskokowym.

Elewacja wschodnia: w części południowej przesłonięta przez współczesną przybudówkę, na cokole, niesymetryczna, przepruta otworami okiennymi zakończonymi łukiem odcinkowym; progi otworów okiennych zdobione glazurowanymi kształtkami. Elewacja dzielona horyzontalnie gzymsem kordonowym w formie dwóch rzędów główek ułożonych ukośnie oraz odcinkami tynkowanych fryzów pasowych; elewacja zakończona wydatnym gzymsem wieńczącym ząbkowo-uskokowym.

Wnętrze: wnętrze budynku tynkowane.

Stropy: w piwnicy oraz na klatkach schodowych ceramiczne stropy odcinkowe; między kondygnacjami stropy drewniane, belkowe, ze ślepym pułapem, z podsufitką; ponad aulą deskowany pułap w kształcie łuku odcinkowego.

Sale lekcyjne umieszczone po obu stronach usytuowanego pośrodku korytarza.

W umieszczonym na trzeciej kondygnacji pomieszczeniu auli: boazeria (na wysokości ok. 1,30 m od podłogi), elementy półotwartej wieżby dachowej oraz pułap deskowy w kształcie łuku odcinkowego na gzymsie profilowanym z rozetkami.

Podłogi: w piwnicy wylewka cementowa, na korytarzach i klatkach schodowych posadzki wykonane z lastrico, w salach szkolnych podłogi deskowe; w auli parkiet.

Schody: elementy stopni i podstopni wylane z cementu, ozdobna balustrada z metalowych płaskowników.

3.6. Stan zachowania i przyczyny zniszczeń;

Elewacje południowa /frontowa, zachodnia, północna wykonane z cegły licowej, nie otynkowane zachowane w dobrym stanie. Spoiny w większości partii elewacji słabe, osypujące się i mocno zabrudzone. Elewacja frontowa w okolicy głównego wejścia, zachodnia fragment pod oknem II kondygnacji, północna we wnęce okiennej przemurowane na nowo cegłą współczesną. Elewacja murowana w wątku krzyżowym z ozdobnymi pasami wykonanymi z cegły glazurowanej w kolorze ciemno brązowym. Ozdobne parapety murowane z cegły i kształtek glazurowanych z drobnymi ubytkami zwłaszcza w elewacji frontowej. Elewacje silnie zabrudzone na skutek oddziaływania czynników zewnętrznych – głównie atmosferycznych.

Porosty glonów, ślady zawilgocenia na wszystkich elewacjach w partiach przyziemia – szczególnie nasilone w partiach elewacji frontowej i zwłaszcza na elewacji północnej.

Miejscowe zniszczenia spoinowania w partii cokołowej z miejscowymi ubytkami kamienia. Od strony elewacji północnej współcześnie dobudowany łącznik z salą gimnastyczną, a do elewacji wschodniej dobudowane współcześnie skrzydło szkoły.

Tynkowane fryzy pasowe wykonane z mocnej zaprawy wapienno -cementowej grubości ok. 1,5-2 cm z dużymi ubytkami tynku aż do lica cegły, miejscowo odstające i pudrujące się, silnie zabrudzone.

Na tynku pasów wtórne naprawy wykonane z mocnej zaprawy klejowo cementowej. Stolarka okienna drewniana historyczna występuje w części starej szkoły w dobudowanych skrzydłach szkoły, okna współczesne wykonane z PCV.

Okna historyczne na elewacji frontowej na lewej osi do wysokości II kondygnacji oczyszczone do drewna i pomalowane na brązowo.

Pozostałe okna historyczne wielokrotnie malowane z miejscowo łuszczącą się farbą, odpryskami farby i licznymi ubytkami drewna w ościeżnicach i ramiakach, obecnie pomalowane na kolor biały. Drzwi wejściowe na wszystkich elewacjach, z zewnętrznej strony, odczyszczane do lica drewna i pomalowane na kolor ciemny brązowy.

Wewnątrz stolarka drzwiowa malowana wielokrotnie.

Nowe obróbki blacharskie, rynny i rury spustowe wykonane z blachy ocynkowanej.

Nowe pokrycie dachu: dachówka ceramiczna esówka.

We wnętrzu szkoły tynki, stolarka okienna i drzwiowa, balustrady metalowe, boazeria w auli remontowane na bieżąco. Wnętrze szkoły ogólnie w stanie dobrym.

Fot.1 Elewacja południowa; widok ogólny, stan zachowania

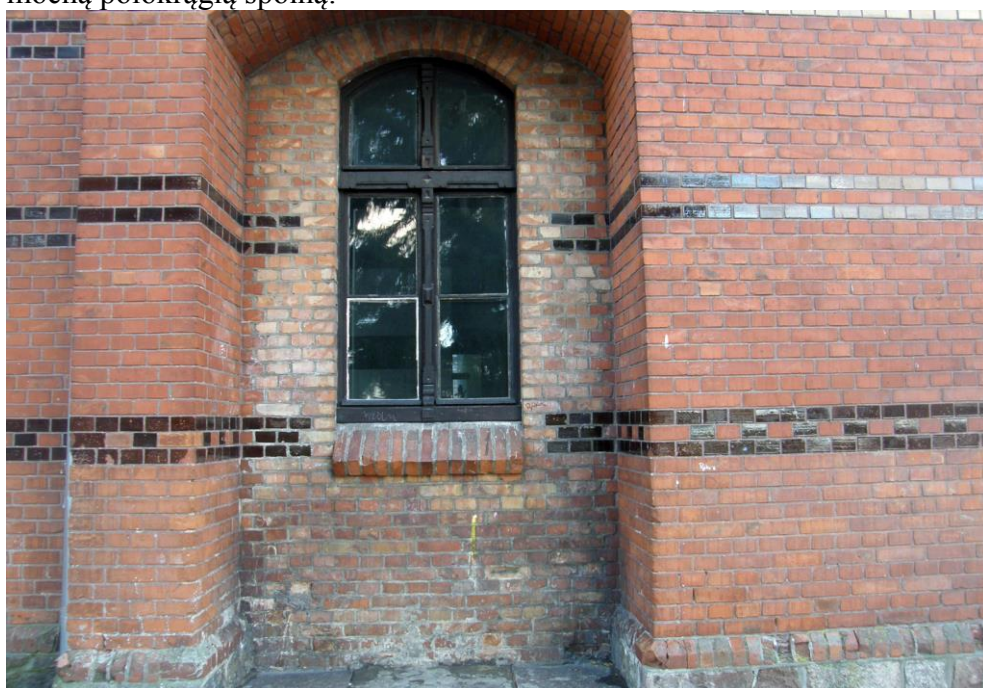
Fot.2 Elewacja południowa; widok ogólny, stan zachowania, miejscowe wtórne przemurowania elewacji ceglanej. Wszystkie zewnętrzne parapety historycznej stolarki okiennej wykonane z cegieł i kształtek glazurowanych w kolorze ciemno brązowym.

Fot.3 Elewacja zachodnia; widok ogólny, stan zachowania. Widoczne wtórne przemurowanie elewacji pod oknem II kondygnacji. Cokoły wykonane z ciosów z kamienia polnego na zaprawie wapienno cementowej wypełnione mocną półokrągłą spoiną, fragmentami otynkowane nad oknami piwnicznymi

Fot.4 Elewacja północna –widok ogólny, stan zachowania Ozdobne poziome pasy z cegły glazurowanej w kolorze ciemno brązowym/nie występują na elewacji zachodniej i frontowej/. Cokoły wykonane z ciosów z kamienia polnego na zaprawie wapienno cementowej, wypełnione mocną półokrągłą spoiną.

Fot.5 Elewacja północna –stan zachowania, widoczne wtórne przemurowanie elewacji we wnęce okiennej. Ozdobne poziome pasy wykonane z cegły glazurowanej w kolorze ciemno brązowym

Fot.6 Fragment klatki schodowej i korytarza przy wejściu głównym, ściany remontowane na bieżąco, pomalowane na biało, lamperie w kolorze białym z ozdobno malowanymi poziomymi pasami w kolorach zielony i czerwony.

Fot.7 Korytarz na I piętrze, ściany remontowane na bieżąco, pomalowane na biało

4. HISTORIA OBIEKTU.

Mrągowo przed wiekami miało opinię „biednego miasta”, którego „władze załatwiały sprawy urzędowe w prymitywnych warunkach”, jednakże w roku 1818 zdecydowano się ulokować tu starostwo, które swoje biura urządziło w jednej z biednych kamieniczek w rynku, a w podobnej zamieszkał sam landrat.

24 marca 1822r. wybuchł w Mrągowie wielki pożar, spłonęły 44 domy i 68 stodół. Wówczas to nastąpiła okoliczność, aby odnowić i zmodernizować nieco zacofane rozwojowo miasto.

Rozszerzono obszar zabudowy, domy miały być wyłącznie murowane, pokryte dachami wykonanymi z materiałów ognioodpornych.

Dzięki napływającej z zewnątrz pomocy materialnej, w roku 1837 miasto liczyło już 200 domów, tyle, ile pierwotnie.

Jednakże to rolnicze miasteczko w dalszym ciągu przedstawiało żalosny obraz biedy. Postęp zaczął wkraczać tu dopiero w drugiej połowie XIX w.

W roku 1865 Mrągowo liczyło już 3065 mieszkańców, więcej niż wyprzedzające dotąd pod tym względem Mikołajki (Nikolaiken - 2183 mieszkańców).

Rzecz miasta nabrał wyraźnego tempa. Nadano mu trzy kierunki: północny, południowy i zachodni.

Zabudowa ulicy Bohaterów Warszawy, dawniej Neue Schullstrasse, przy której znajduje się budynek szkoły, tworzyła kierunek zachodni.

Ulica stanowiła odnogę jednej z głównych ulic miasta Królewieckiej (Königsbergerstrasse).

Kształtowanie się; Neue Schullstrasse wiązało się ściśle z rozbudową Königsbergerstrasse, przy której ulokowano wiele znaczących budynków użyteczności publicznej, m.in. w roku 1897 oddano do użytku znajdujący się w tym rejonie dworzec kolei wąskotorowej, a w międzyczasie szpital powiatowy i sąd.

Budynek szkoły ludowej (Volksschule) wzniesiono w surowym stylu neogotyckim około roku 1900. Placówka miała zaspokoić rosnące potrzeby rozwijającego się teraz w dużym tempie miasta.

Szkoła ta przede wszystkim przeznaczona była dla dzieci z rodzin kupieckich, zwłaszcza pochodzenia: żydowskiego, którzy osiedlili się licznie w najbliższym sąsiedztwie.

Taką rolę pełnił budynek aż do 1939 roku, przy czym nauka odbywała się tu także w czasie II wojny światowej.

Po roku 1945 obiekt nadal pełnił funkcję oświatową mieściła się tu szkoła podstawowa, a obecnie również gimnazjum.

5. PROGRAM PRAC BADAWCZYCH.

Analiza nawarstwień malarskich i chronologii na podstawie wykonanych badań w zabytkowym budynku szkoły w Mrągowie miała na celu ustalenie i określenie występujących warstw technologicznych i nawarstwień historycznych takich jak podstawowy budulec, zaprawy, podkłady i warstwy malarskie pierwotnej kolorystyki, struktury użytych zapraw tynkarskich i spoin w tym;

- pasów otynkowanych na elewacji/wykonano 5 odkrywek/
- spoin z elewacji ceglanej/pobrano próbkę/
- wewnętrznych tynków ścian/wykonano 18 odkrywek/
- stolarki okiennej /wykonano 18 odkrywek/
- stolarki drzwiowej/wykonano 44 odkrywki/
- stropu drewnianego i wystroju sztukatorskiego z gipsu/wykonano 13 odkrywek/
- metalowych balustrad klatek schodowych/wykonano 16 odkrywek/
- boazerii drewnianej kasetonowej/wykonano 15 odkrywek/
- metalowego ogrodzenia/wykonano 6 odkrywek/

Na badanych elementach elewacji i stolarki wykonano odkrywki sondażowe mające na celu ustalenia pierwotnej warstwy malarskiej.

Łącznie wykonano 136 odkrywek

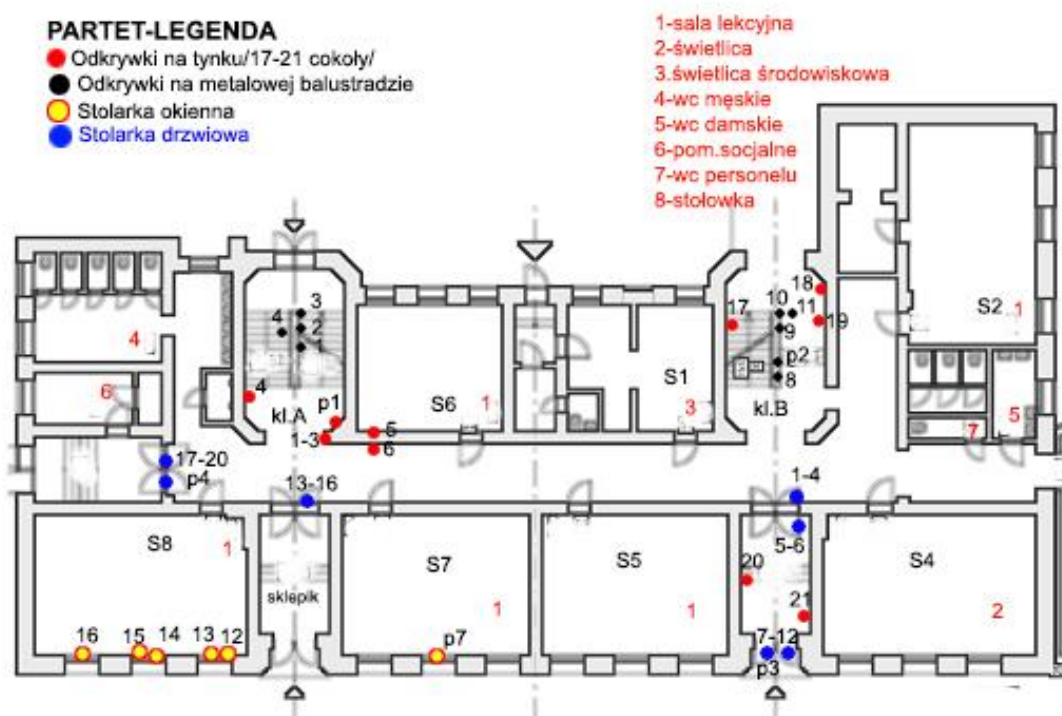
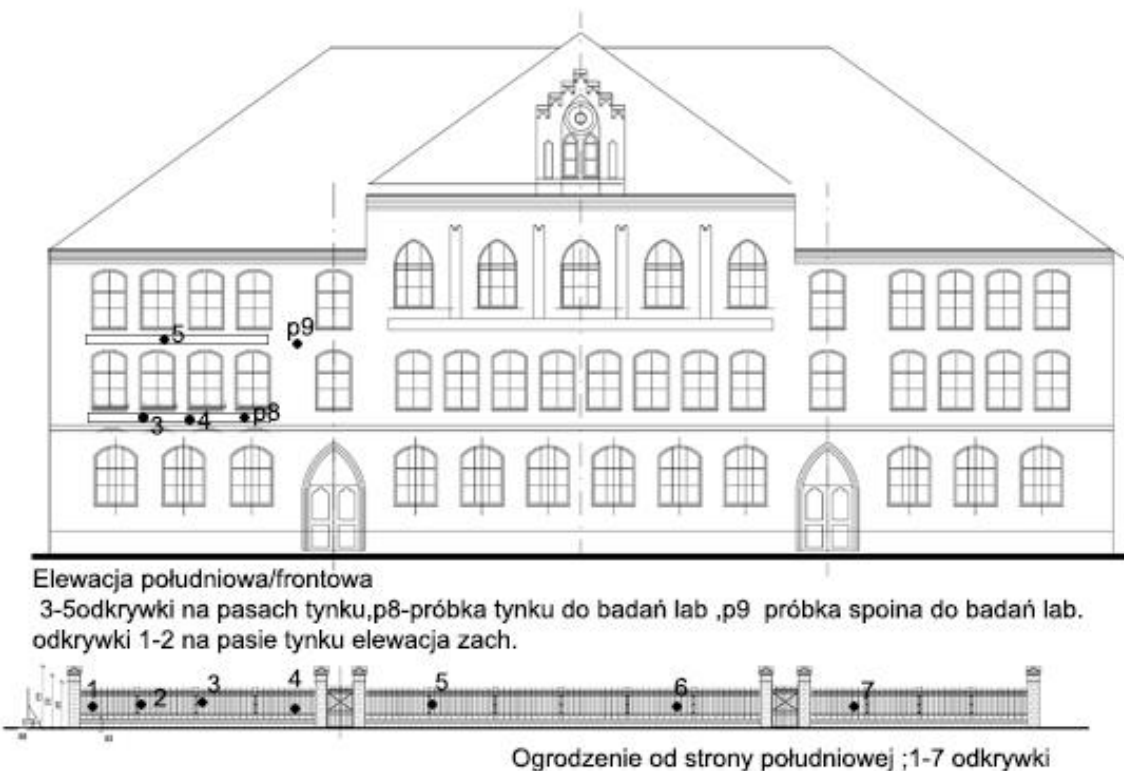
Pobrano próbki tynku i spoiny z elewacji południowej, próbkę stolarki okiennej oznaczoną P7, stolarki drzwiowej – oznaczone jako P3 i P4, tynku wewnętrznego ze zwornika oznaczona P1, łuski farby z metalowej balustrady oznaczona P2, belki drewnianej stropu oznaczona P5, gipsowego wystroju sztukatorskiego oznaczona P6. Wykonano analizę stratygraficzną poprzez zatopienie pobranych próbek w żywicy akrylowej i zeszlifowaniu jej w celu określenia układu stratygraficznego.

Naszlify poddano obserwacji mikroskopowej w powiększeniu 20X w świetle odbitym i sfotografowano.

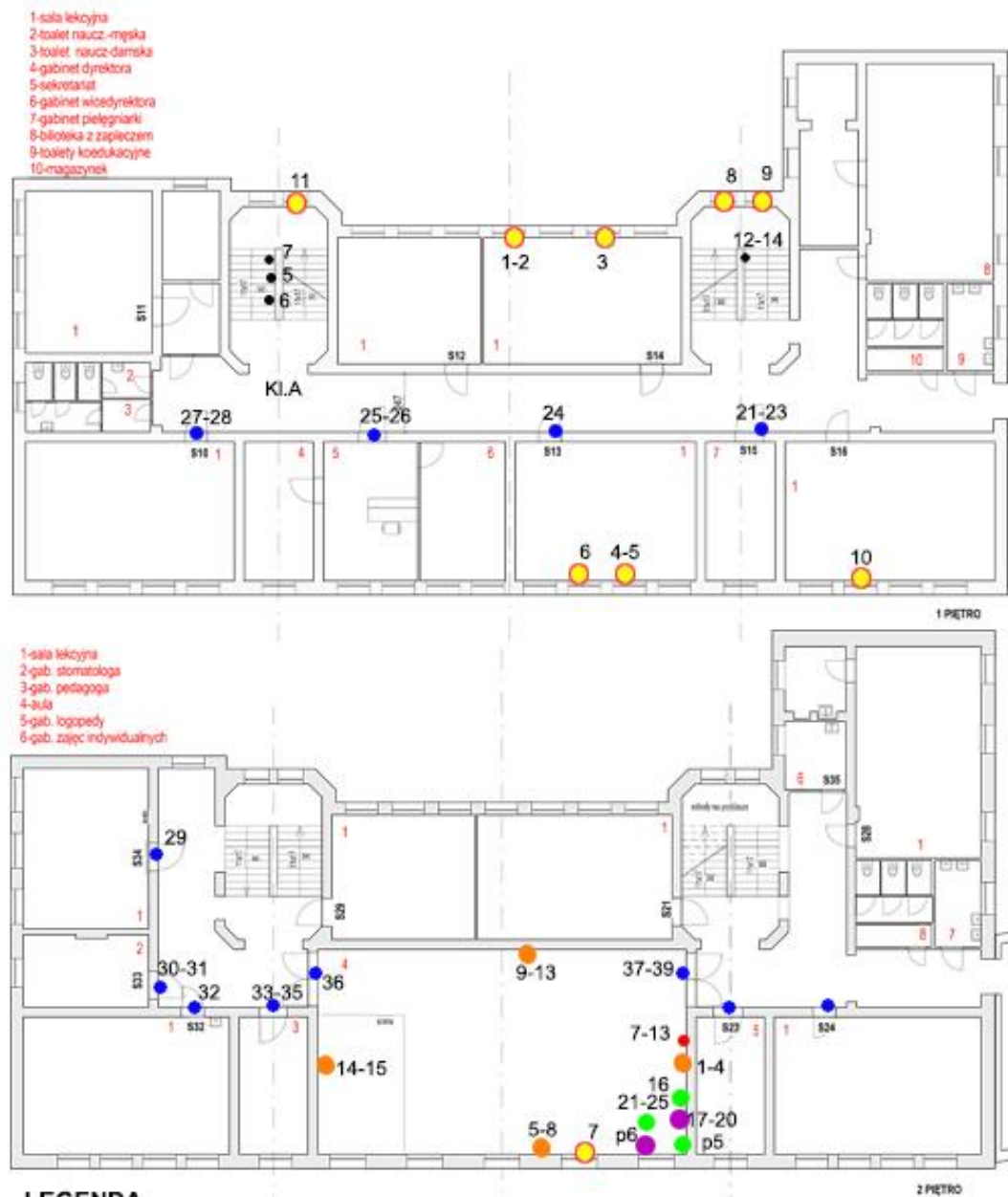
Prace prowadzono w miesiącu luty 2016r.

6.OZNACZENIE MIEJSC WYKONANYCH ODRIWEK

Zespół szkół nr.1 w Mrągowie ul.Bohaterów Warszawy 4
Oznaczenie miejsc wykonanych odkrywek i pobranych próbek do badań laboratoryjnych

Zespół szkół nr.1 w Mrągowie ul.Bohaterów Warszawy 4
Oznaczenie miejsc wykonanych odkrywek i pobranych próbek do badań laboratoryjnych

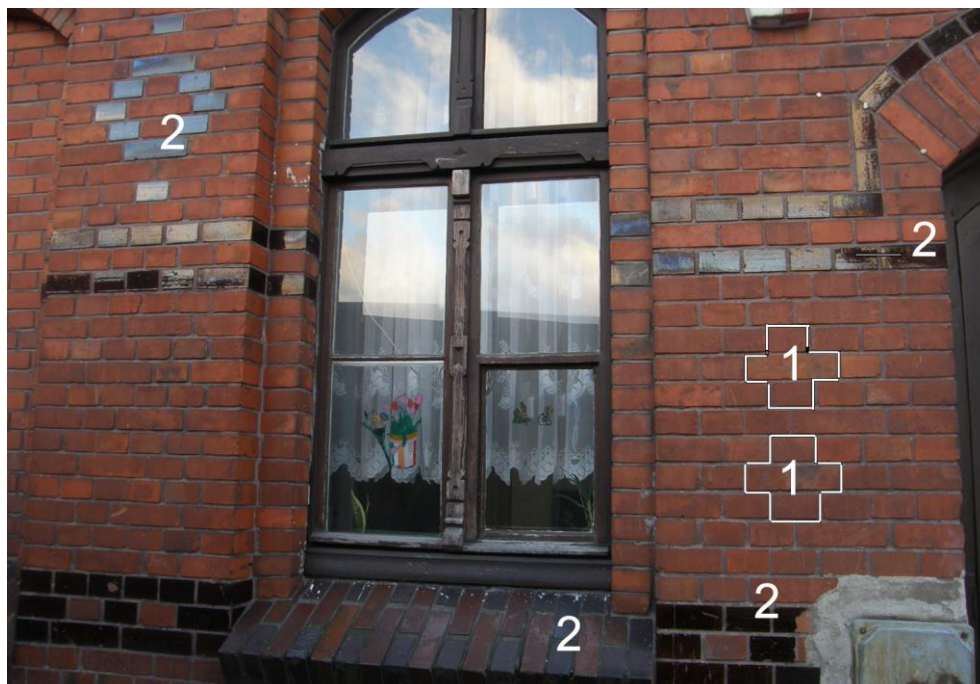

LEGENDA

- Odkrywki na tynku
- Odkrywki na metalowej balustradzie
- Stalarka drzwiowa
- Stalarka okienna
- Strop drewniany
- Wystrój sztukatorski
- Boazeria

7.0. TECHNIKA I TECHNOLOGIA

7.1. Mur ceglany i tynki na elewacjach szkoły

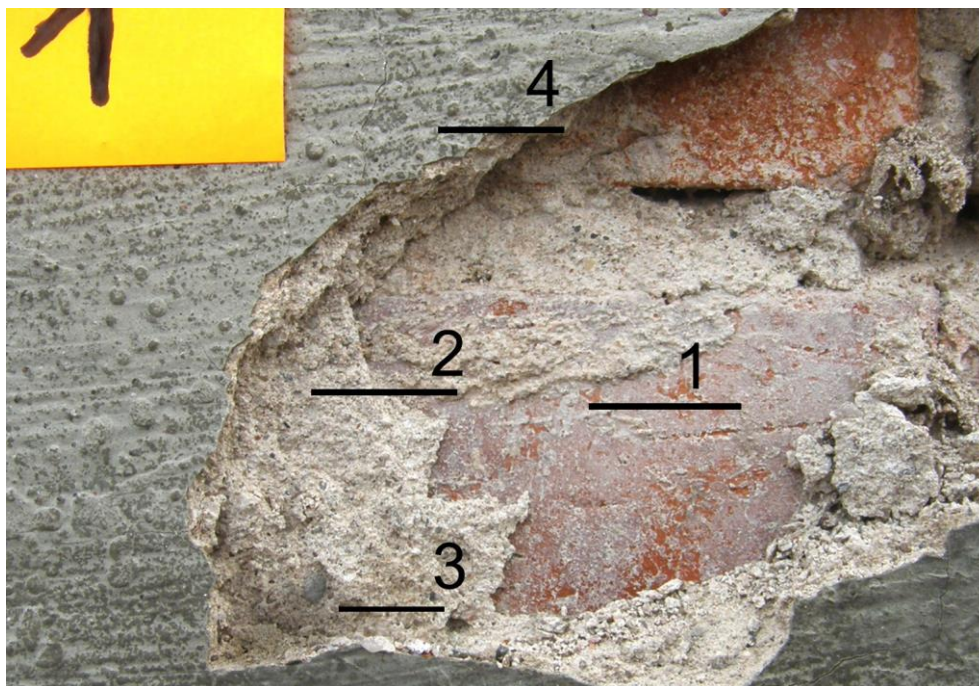

Fot.8 Elewacja północna z cegły licowej, murowana w wstęgu krzyżowym(1) z ozdobnymi pasami i parapetami wykonane z cegły glazurowanej (2)

7.2 Detale i podziały architektoniczne na elewacji szkoły

Fot 9. Elewacja południowa (frontowa) z cegły licowej z poprzecznym fryzem wykonanym z zaprawy wapienno-cementowej

Fot.10 Odkrywka 1, poprzeczny fryz wykonany z zaprawy wapienno cementowej
Widoczne warstwy; 1-cegła pełna ceramiczna, 2-zaprawa wapienno-cementowa, 3-warstwa malarska jasno szara **NCS S 0505-R80B**, 4-wtórna mocna zaprawa cementowa

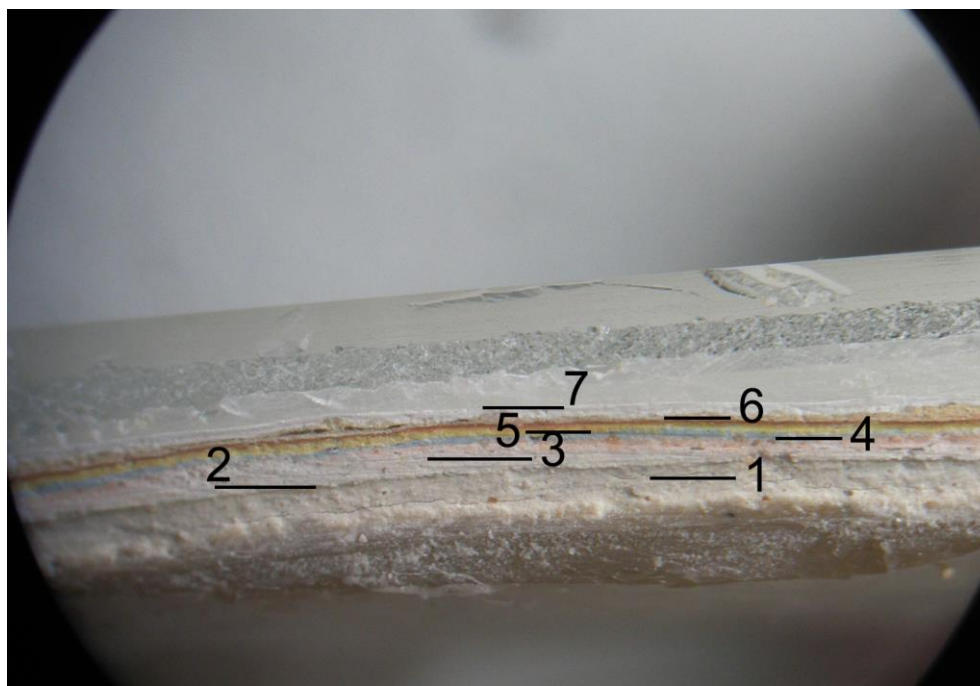

Fot.11 Odkrywka 5, poprzeczny fryz wykonany z zaprawy wapienno cementowej
Widoczne warstw; 1-cegła pełna ceramiczna, 2-zaprawa wapienno-cementowa, 3-warstwa malarska jasno szara **NCS S 0505-R80B**, 4-wtórna mocna zaprawa cementowa

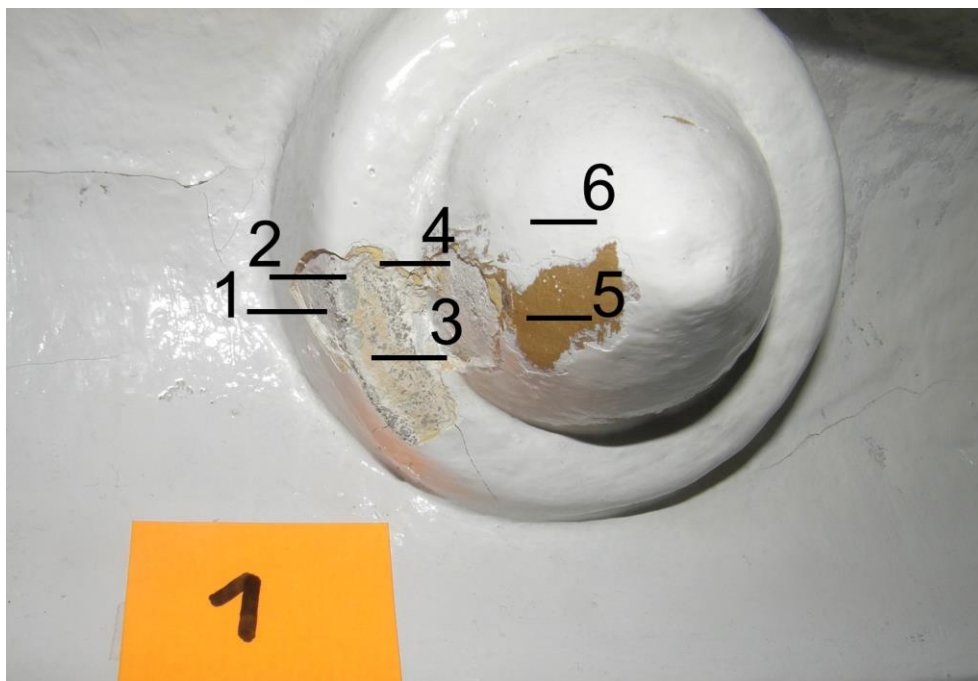
Tabela 1. Odkrywki na tynku zewnętrznym szkoły oznaczone nr.1-5 Stratygrafia warstw;

Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol	Data
3		Zaprawa cementowa	0,5 cm	III	XX w
		Warstwa jasno szara NCS S 0505-R80B			
2		Zaprawa wapienno-cementowa	1,5 cm	II	XX w
1		Cegła pełna		I	XX w

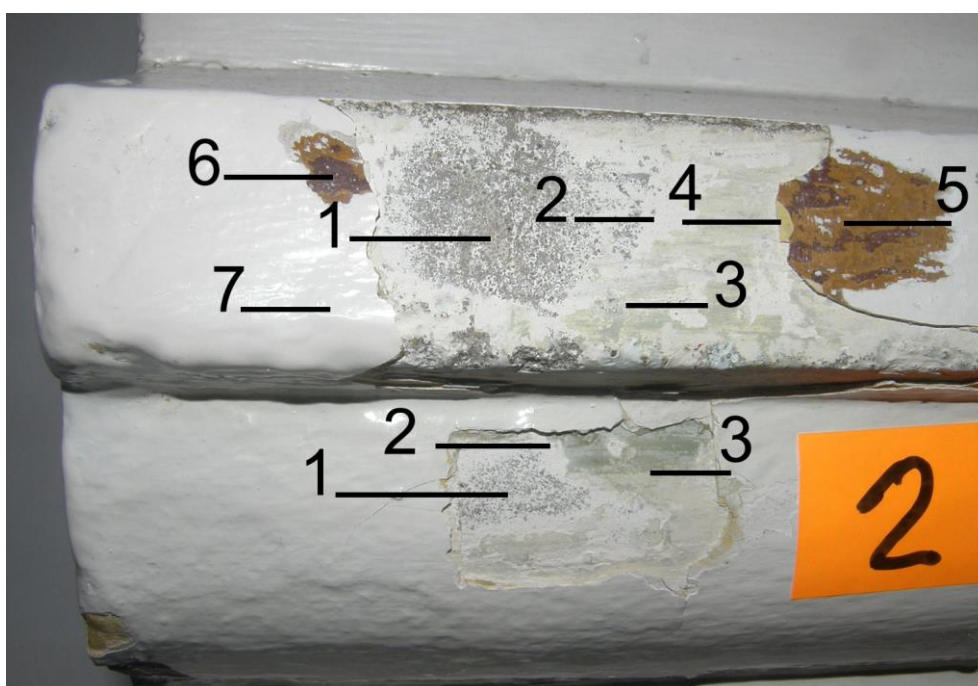
7.3.Tynki na ścianach we wnętrzu szkoły

Fot.12 Próbka P1-kapitelik przeszła łukowego klatki schodowej. Widoczne warstwy malarskie;
1- biała kredowa, 2-jasno szara zielona **NCS S 1002-Y50R**, 3-biało różowa, 4-jasno niebieska
5-żółta, 6-brązowa, 7 -biała

Fot.13 Odkrywka 1-kapitelik przęsła łukowego klatki schodowej. Widoczne warstwy malarskie; 1- biała kredowa, 2-jasno szara zielona **NCS S 1002-Y50R**, 3-biało różowa, 4-żółta, 5-brązowa, 6-biała

Fot.14 Odkrywka 2-kapitelik przęsła łukowego klatki schodowej. Widoczne warstwy malarskie; 1- odlew cementowy, 2-biała kredowa, 3-jasno szara zielona **NCS S 1002-Y50R**, 4-żółta, 5-brązowa, 6-ciemno brązowa, 7-biała

Tabela 2. Odkrywki na elementach architektonicznych/kapitelik przeszła/ wewnątrz szkoły oznaczone nr.1,2 Stratygrafia warstw;

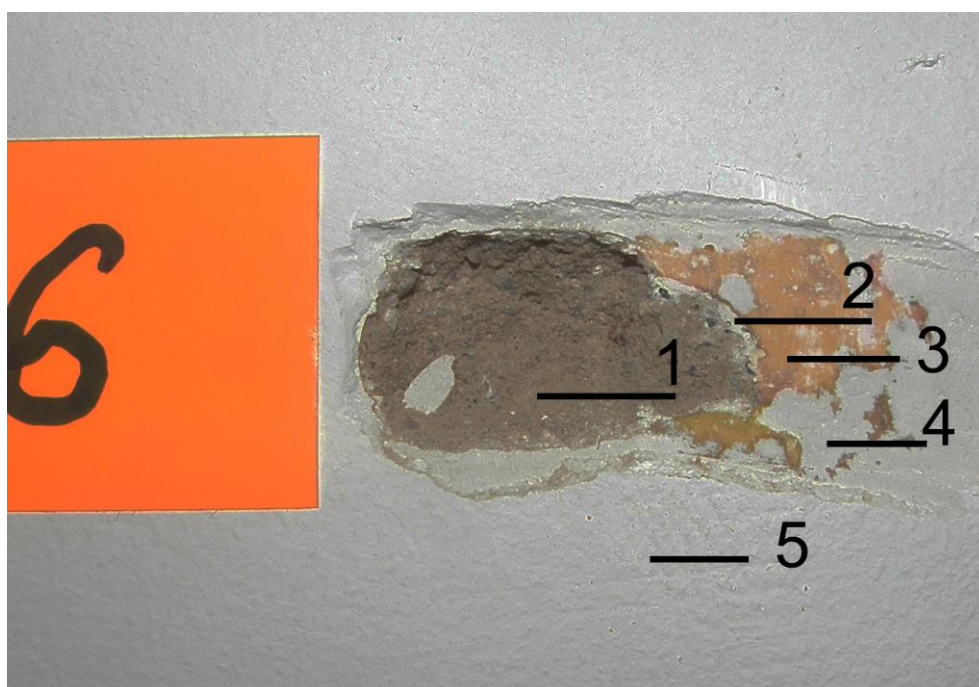
Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol	Data
7		Warstwa malarska biała		VII	XX w
6		Warstwa ciemno brązowa		VI	XX w
5		Warstwa brązowa		V	XX w
4		Warstwa żółta		IV	XX w
3		Warstwa jasno szara zielona NCS S 1002-Y50R		III	XX w
2		Biała kredowa		II	XX w
1		Cementowy odlew		I	XX w

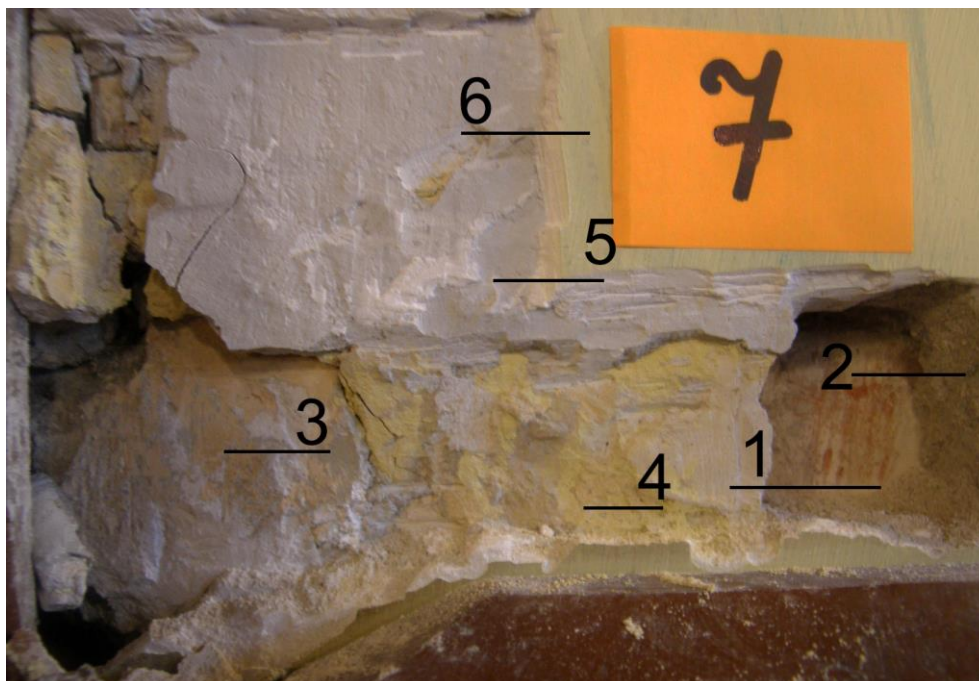
Fot. 15 Odkrywka nr.4 -tynk w hallu na parterze Widoczne warstwy;
1 -drobnoziarnisty tynk wapienno-cementowy, 2-biała kredowa, 3- jasno pomarańczowa **NCS S 0507-Y40R** 4- żółto pomarańczowa, 5-szpachla gipsowa, 6-biała

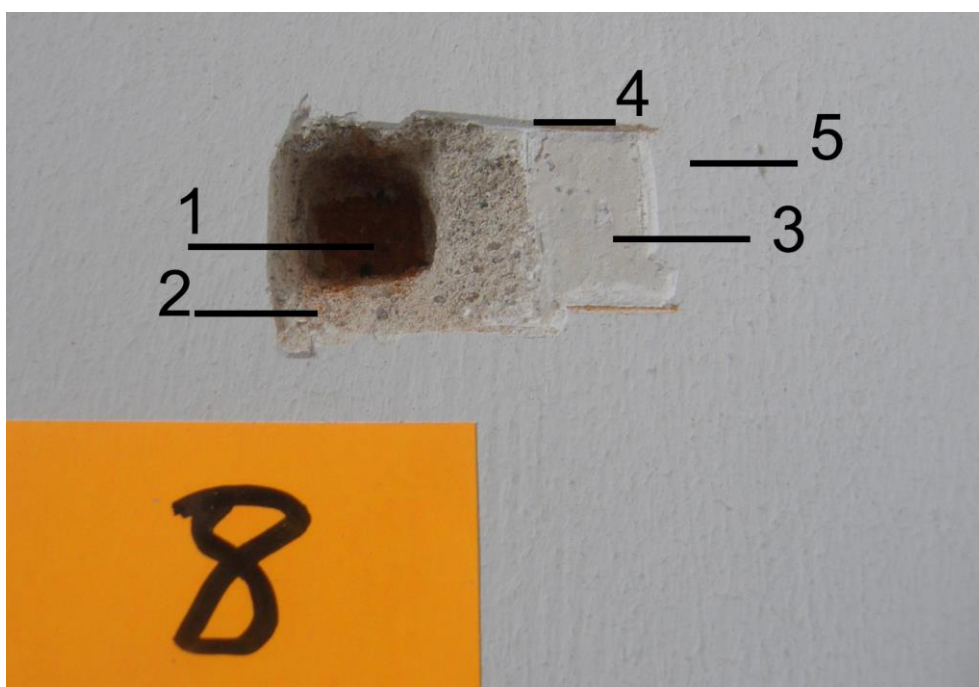
Fot.16 Odkrywka nr.5 -tynk w hallu na parterze Widoczne warstwy;
 1 -drobnoziarnisty tynk wapienno-cementowy, 2-biała kredowa,
 3- jasno pomarańczowa **NCS S 0507-Y40R**, 4- cienki tynk cementowy,
 5-szpachla gipsowa, 6-biała

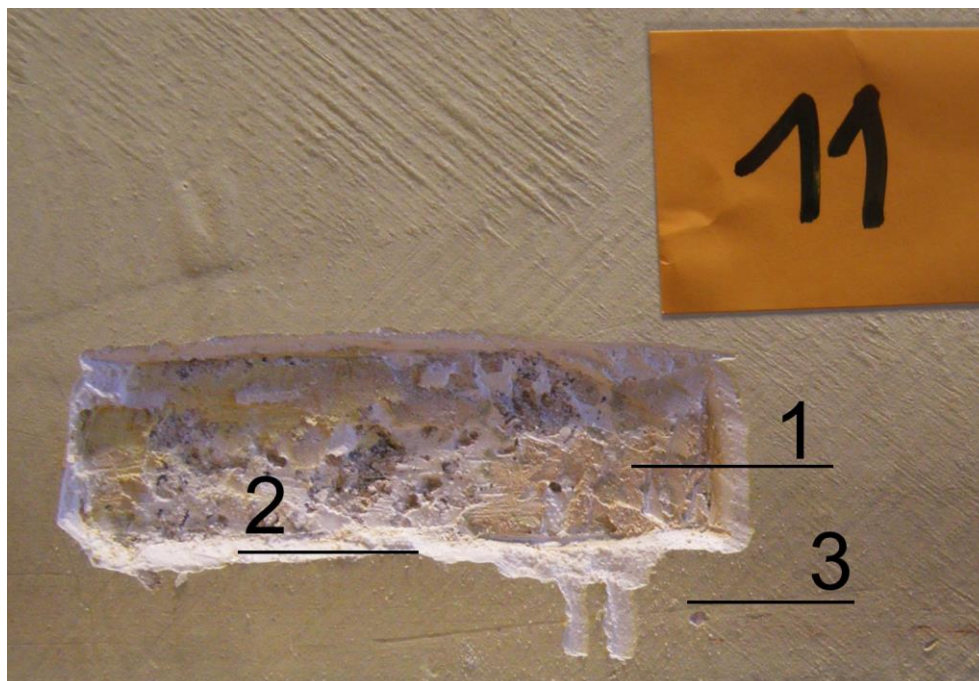
Fot.17 Odkrywka nr.6 -tynk w hallu na parterze Widoczne warstwy;
 1 -drobnoziarnisty tynk wapienno-cementowy, 2-biała kredowa, 3- jasno pomarańczowa
NCS S 0507-Y40R, 4- szpachla gipsowa, 5- biała

Fot.18 Odkrywka nr.7 -tynk w auli na II piętrze. Widoczne warstwy;
1-cegła, 2-drobnoziarnisty tynk wapienno-cementowy, 3- jasno pomarańczowa
NCS S 0507-Y40R, 4- cytrynowa, 5-szpachla gipsowa, 6- cytrynowa

Fot.19 Odkrywka nr.8 -tynk w korytarzu na II piętrze. Widoczne warstwy;
1-cegła, 2-drobnoziarnisty tynk wapienno-cementowy, 3- jasno pomarańczowa
NCS S 0507-Y40R, 4- szpachla gipsowa, 5- biała

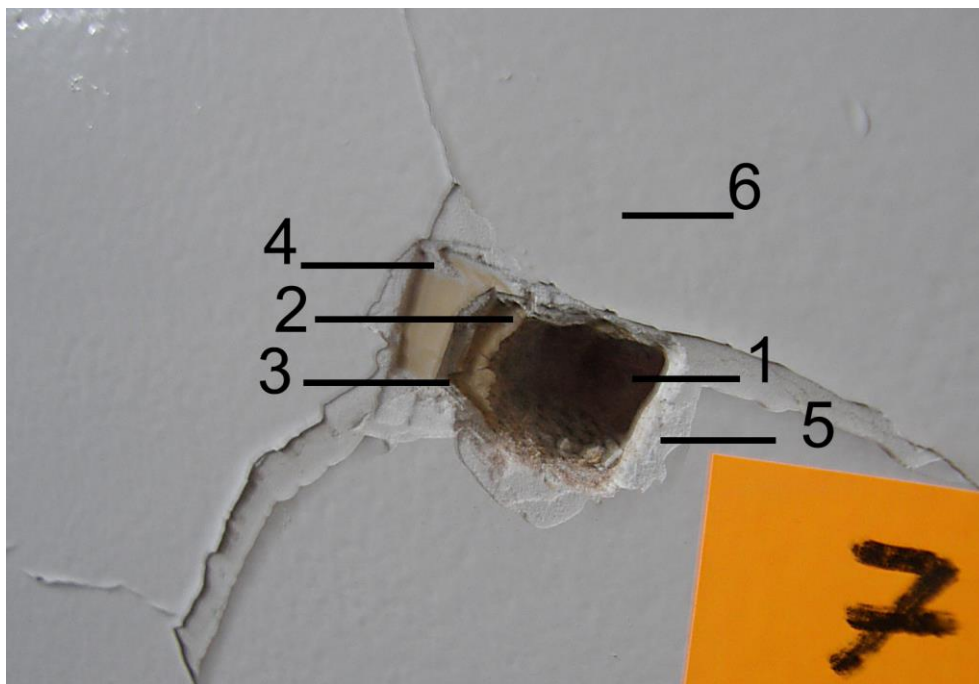

Fot.20 Odkrywka nr.11 -tynk w auli na II piętrze. Widoczne warstwy malarskie;
1- jasno pomarańczowa **NCS S 0507-Y40R**, 2-szpachla gipsowa, 3- cytrynowa

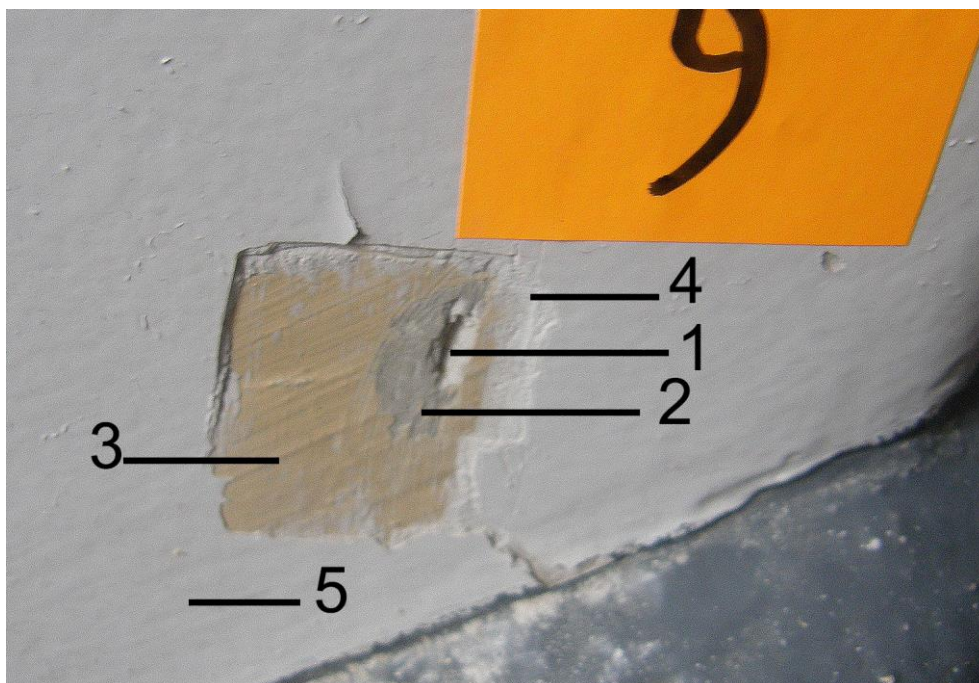
Tabela 3. Odkrywki na tynku wewnątrz szkoły oznaczone nr.1,2,4, 5,6,7,8,11 Stratygrafia warstw;

Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol	Data
7		Warstwa malarska biała		VII	XX w
6		Warstwa malarska cytrynowa		VI	XX w
5		Szpachla gipsowa	1 cm	V	XX w
4		Warstwa malarska cytrynowa		IV	XX w
3		Warstwa malarska jasno pomarańczowa NCS S 0507-Y40R		III	XX w
2		Zaprawa wapienno-cementowa	1,5 cm	II	XX w
1		Cegła pełna		I	XX w

7.4 Tynki z lamperią wewnątrz szkoły

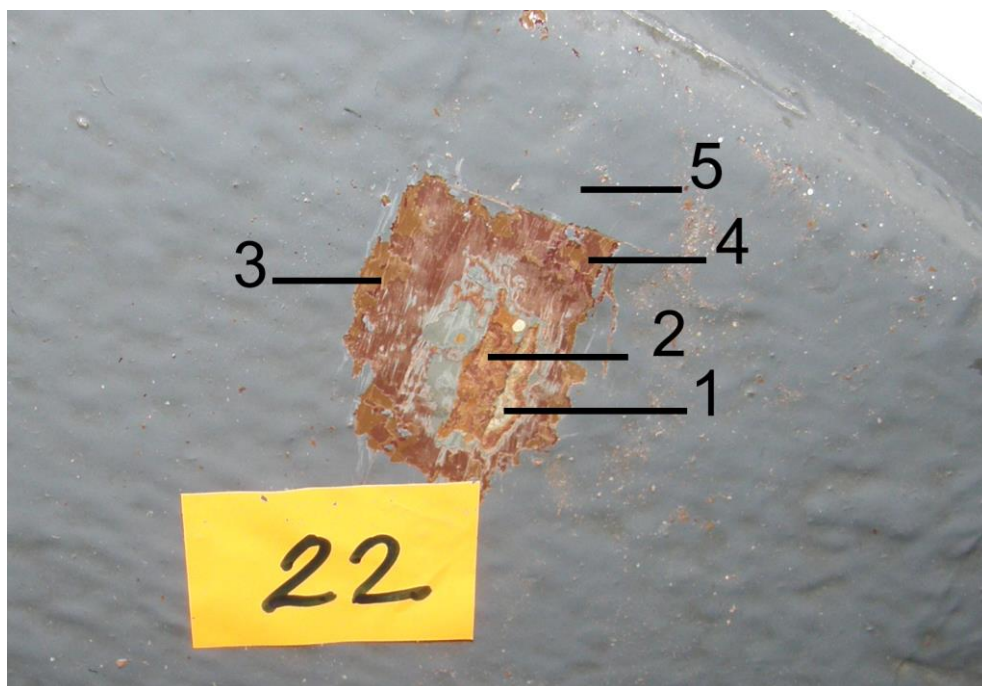
Fot.21 Odkrywka nr.7 –lamperia na tynku na klatce schodowej. Widoczne warstwy malarskie; 1-zaprawa wapienno-cementowa, 2- jasno beżowa **NCS S 1005-Y70R**, 3- zaprawa wapienno cementowa, 4-jasno pomarańczowa, 5- szpachla gipsowa, 6-biała olejna

Fot.22 Odkrywka nr.9 –lamperia na tynku na klatce schodowej. Widoczne warstwy malarskie; 1-zaprawa wapienno-cementowa, 2-szpachla gipsowa, 3- jasno beżowa **NCS S 1005-Y70R**, 4- szpachla gipsowa, 5-biała olejna

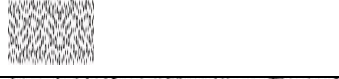

Fot.23 Odkrywka nr.17–lamperia na cokole klatki schodowej. Widoczne warstwy malarskie;
 1-zaprawa wapienno-cementowa, 2- jasno beżowa **NCS S 1005-Y70R**, 3-pomarańczowa,
 4-bordowa, 5-brązowa, 6-ciemno brązowa, 7-ciemno szara

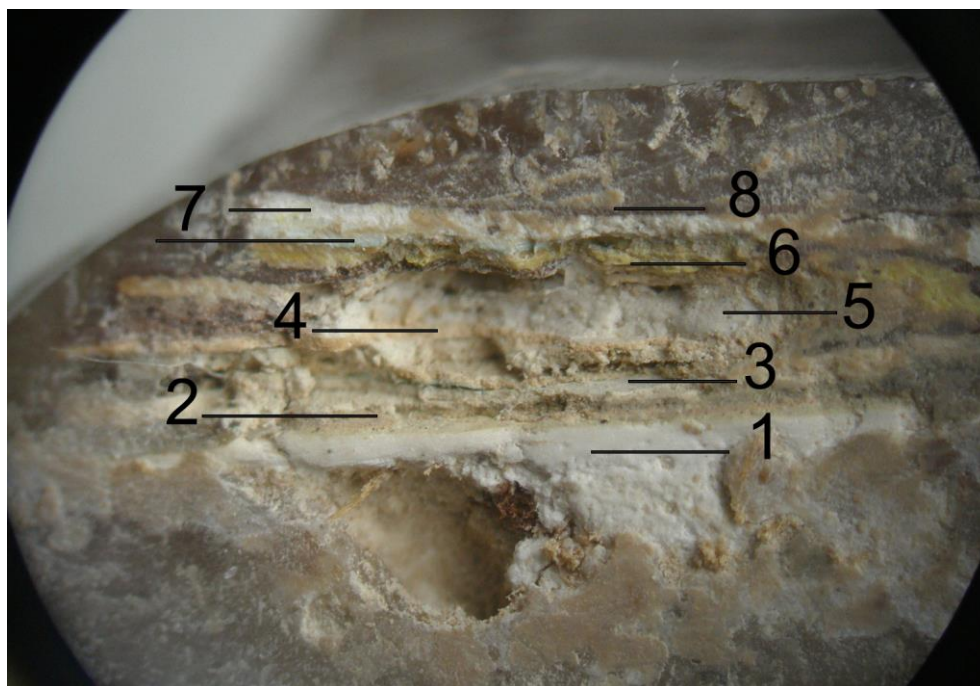
Fot.24 Odkrywka nr.22–lamperia na cokole klatki schodowej. Widoczne warstwy malarskie;
 1-zaprawa wapienno-cementowa, 2- jasno beżowa **NCS S 1005-Y70R**, 3-brązowa,
 4-ciemno brązowa, 5-ciemno szara

Tabela 4. Odkrywki na tynku z lamperią wewnątrz szkoły oznaczone nr.7,9,17,22
Stratygrafia warstw;

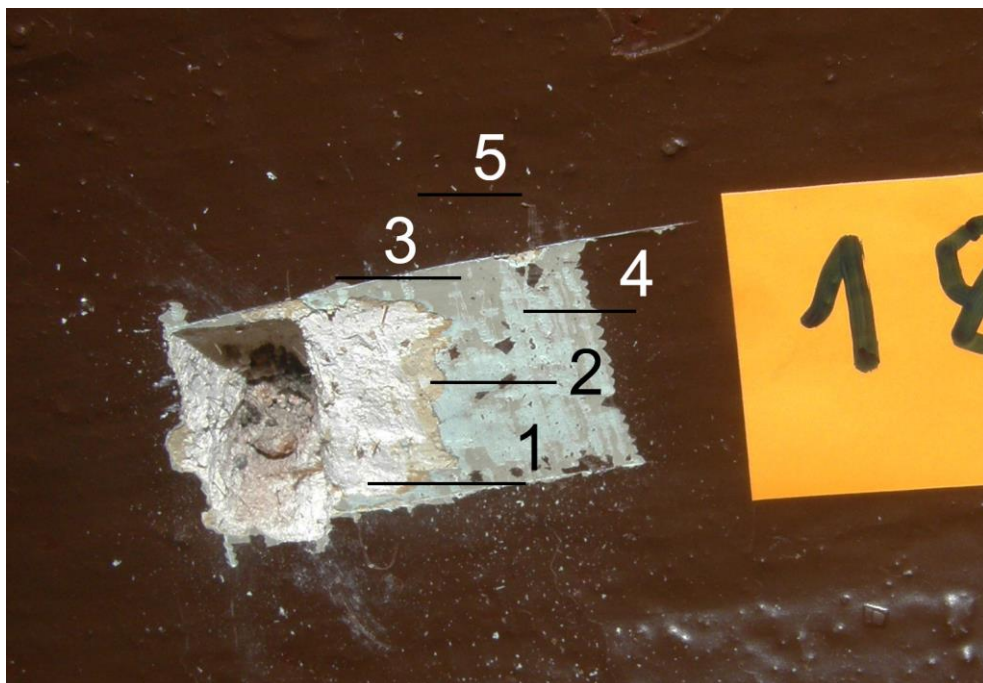
Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol	Data
6		Warstwa malarska biała/ściana /		VI	XX w
5		Warstwa malarska ciemno szara/cokół/		V	XX w
4		Warstwa malarska ciemno brązowa		IV	XX w
3		Warstwa malarska brązowa		III	XX w
2		Warstwa malarska jasno beżowa NCS S 1005-Y70R		II	XX w
1		Zaprawa wapienno-cementowa	1,5 cm	I	XX w

7.4 Wystrój sztukatorski w auli-profilowany fryz dekoracyjny

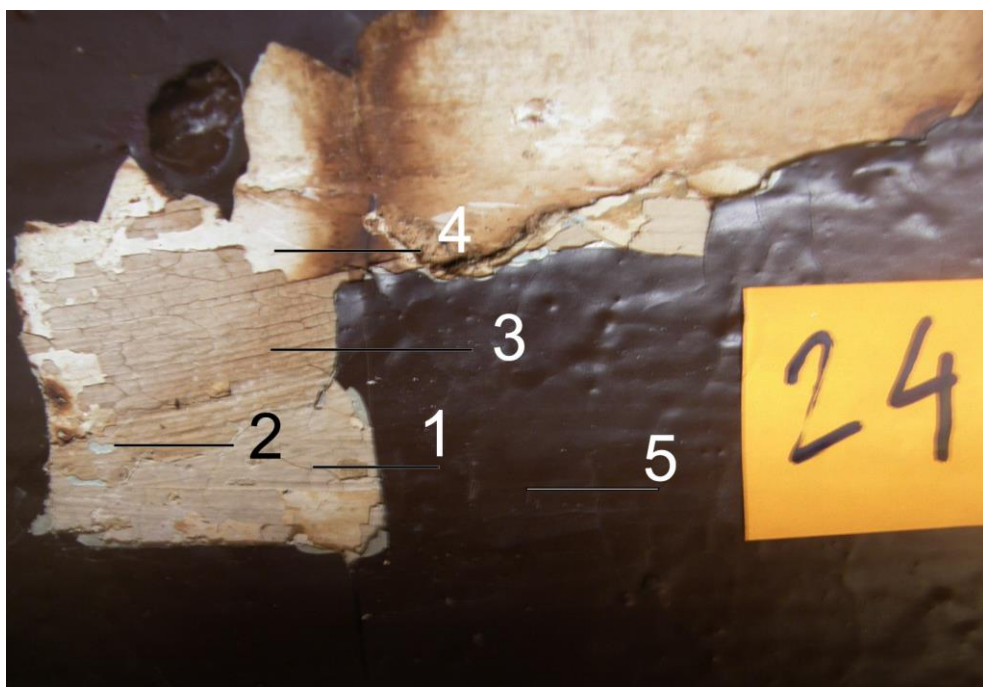
Wykonany metodą odlewów gipsowych, podzielony na 1m odcinki, zamontowany jako faseta między ścianą a odeskowanym sufitem.

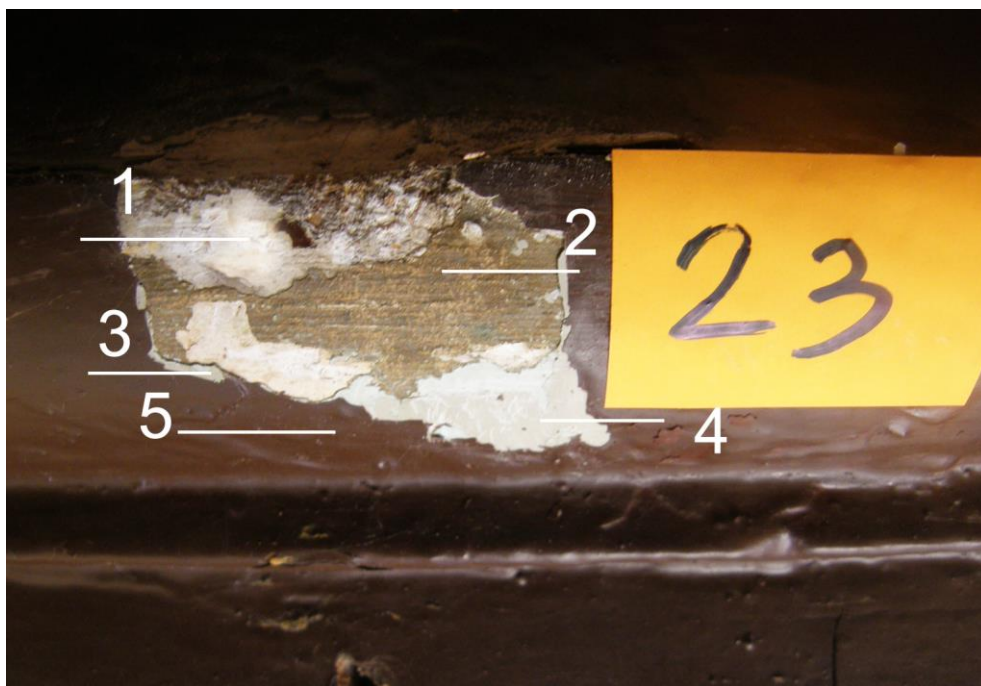
Fot.25 Próbką P6-wystrój sztukatorski w auli /profilowana faseta z rozetkami/.Widoczne warstwy; 1- gips zbrojony jutą, 2-jasno beżowa **NCS S 1005-Y70R**, 3-jasno szara, 4-jasny ugier, 5-biała, 6-jasna żółta, 7-biała, 8-ciemna brązowa

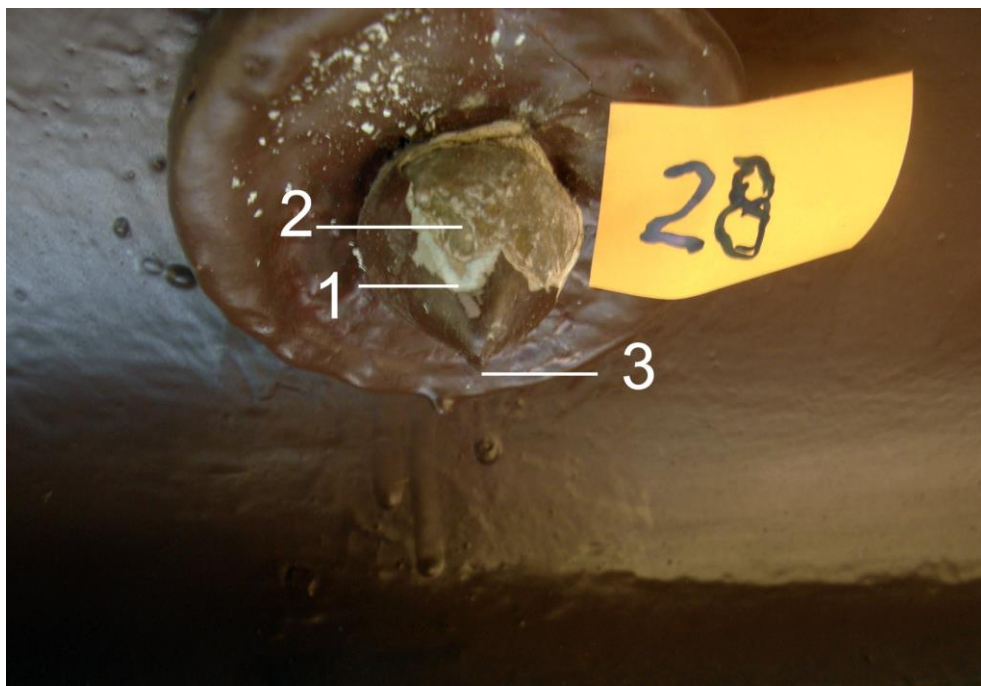
Fot.26 Odkrywka nr.18 Wystrój sztukatorski w auli /profilowana faseta z rozetkami/.
Widoczne warstwy; 1- gips zbrojony jutą 2-jasno beżowa **NCS S 1005-Y70R**,
3-jasno szara, 4-jasny niebieski, 5-ciemna brązowa

Fot.27 Odkrywka nr.24 Wystrój sztukatorski w auli /profilowana faseta z rozetkami/.
Widoczne warstwy; 1- gips zbrojony jutą 2-jasno beżowa **NCS S 1005-Y70R**,
3-ciemna beżowa, 4-biały, 5-ciemna brązowa

Fot.28 Odkrywka nr.23 Wystrój sztukatorski w auli /profilowana faseta z rozetkami/.
Widoczne warstwy; 1- gips zbrojony jutą 2-złocenie/ brąza pozłotnicza /, 3-jasna niebieska,
4-biały, 5-ciemna brązowa

Fot.29 Odkrywka nr.28 Wystrój sztukatorski w auli /profilowana faseta z rozetkami/.
Widoczne warstwy; 1- gips zbrojony jutą, 2-złocenie/ brąza pozłotnicza/, 3 -ciemna brązowa

Tabela 5. Odkrytki na wystroju sztukatorskim w auli oznaczone nr.18, 23, 24, 28 Stratygrafia warstw;

Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol	Data
6		Warstwa malarska ciemno brązowa		VI	XX w
5		Warstwa malarska biała		V	XX w
4		Warstwa malarska jasno niebieska		IV	XX w
3		Warstwa malarska szara		III	XX w
2		Warstwa brązy pozłotniczej tylko na profilach i rozetce		III	XX w
2		Warstwa malarska jasno beżowa NCS S 1005-Y70R		II	XX w
1		Gips	2,5 cm	I	XX w

7.5 Elementy drewniane;

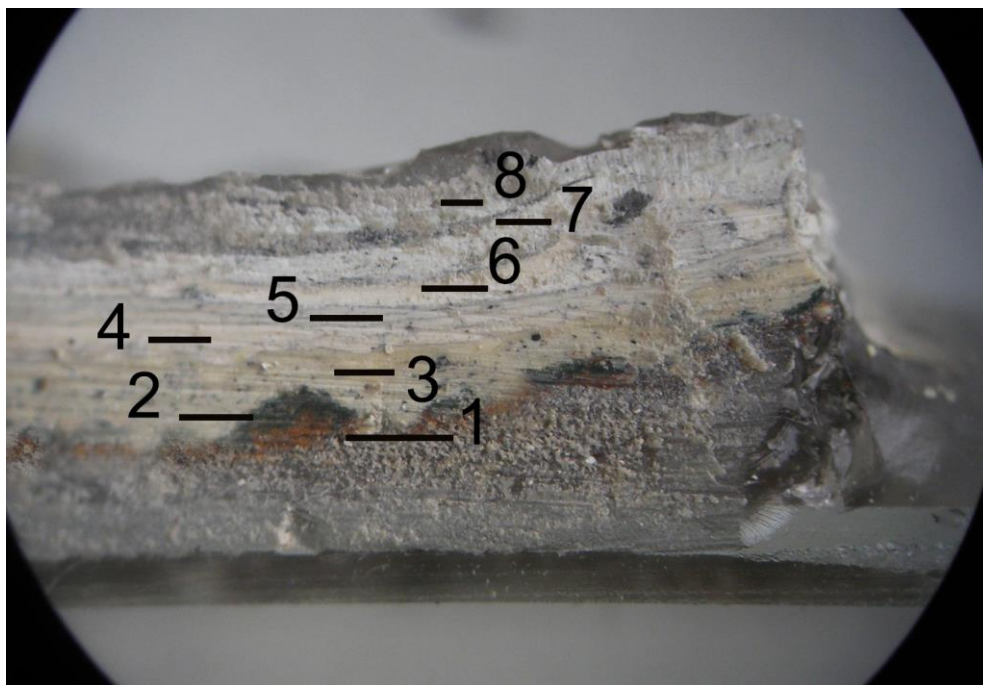
7.5.1 Stolarka okienna

Fot.30 Historyczne okno łukowe drewniane; skrzynkowe czteroskrzydłowe (dwudzielne, dwupoziomowe) skrzydła podślemienia dzielone poziomą szczebliną na dwie kwatery; opracowanie snycerskie: ślēmiona sfazowane w dolnej części, zdobione rozetkami; słupki zdobione pilasterkami. Okno usytuowane na parterze z lewej strony elewacji zachodniej

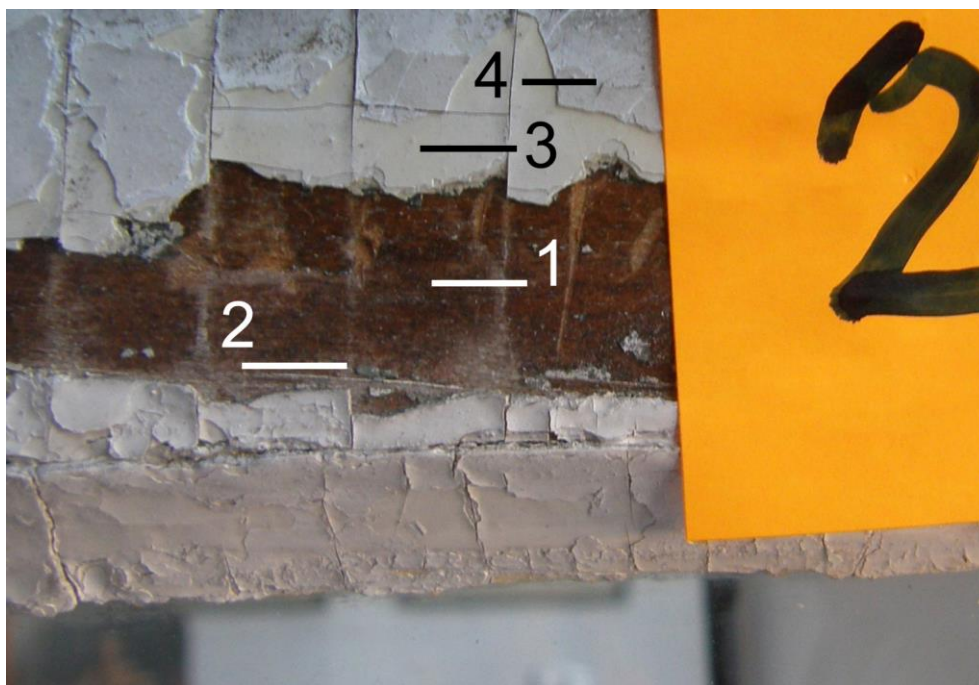
Fot.31 Historyczne okno łukowe drewniane; skrzynkowe sześciokrzydłowe (trójdzielne, dwupoziomowe); skrzydła podślemienia dzielone poziomą szczebliną na dwie kwatery; opracowanie snycerskie: ślemiona sfazowane w dolnej części, zdobione rozetkami; słupki zdobione pilasterkami. Okno usytuowane na parterze z prawej strony elewacji południowej /frontowej/.

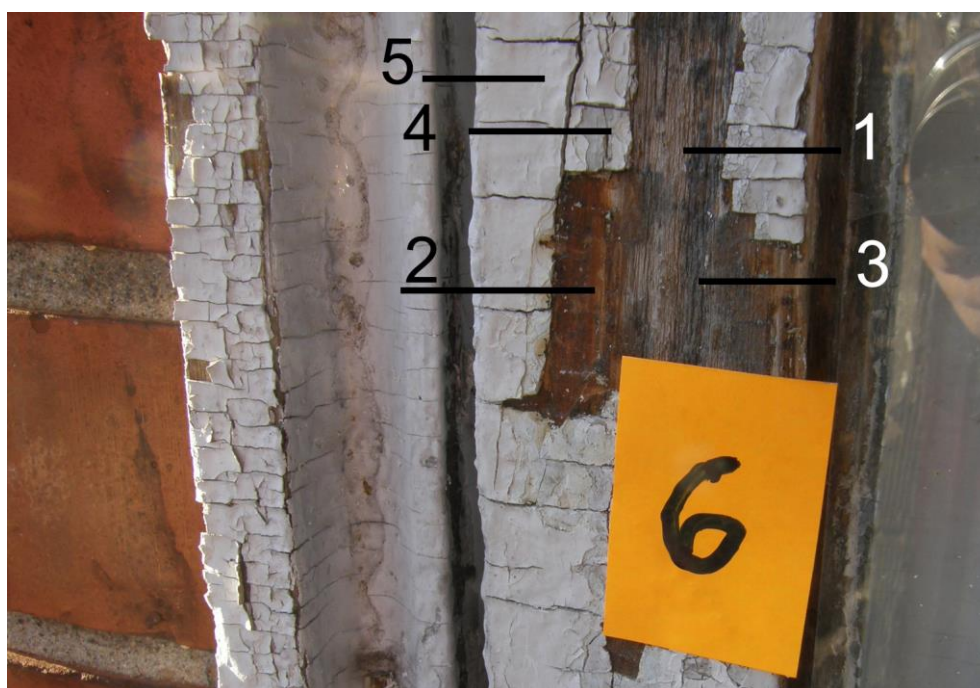
Fot.32 Próbką P7-Historyczne okno- drewniane, skrzynkowe trójdzielne na parterze z lewej strony elewacji południowej/frontowej/Widoczne warstwy; 1-ciemnobrązowa **NCS S 6030-Y30R**, 2-ciemno zielona, 3-kremowa, 4-biała, 5-jasno szara, 6-biała, 7-jasno szara, 8-jasno szara

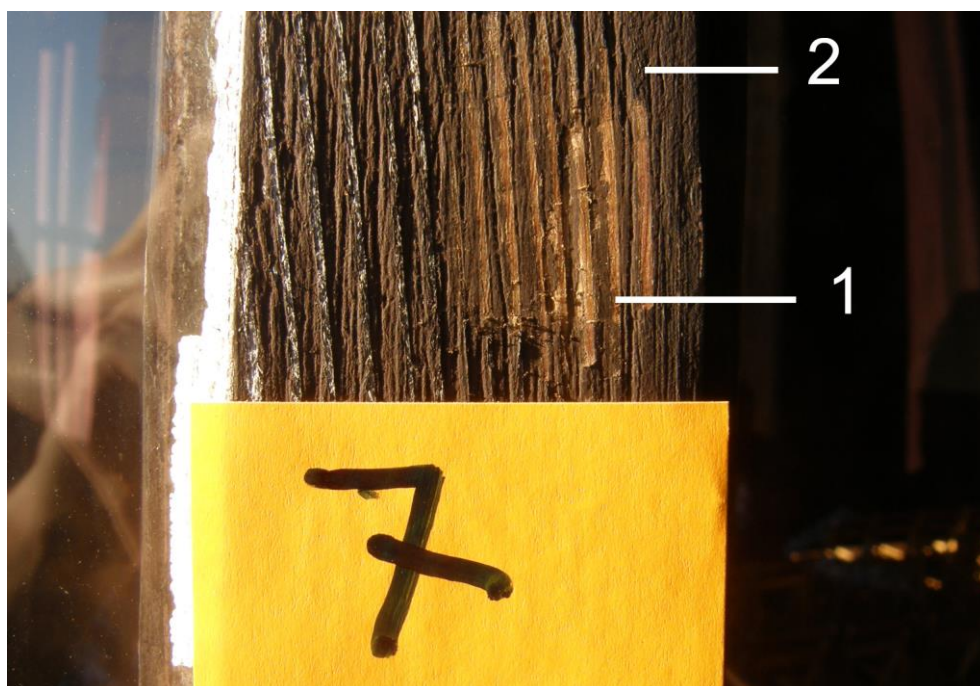
Fot.33 Odkrywka nr.1 Historyczne okno drewniane na I piętrze w gabinecie historii. Widoczne warstwy; 1-drewno, 2- ciemno brązowa NCS S 6030-Y30R, 3-ciemno zielona, 4-biały, 5-biały

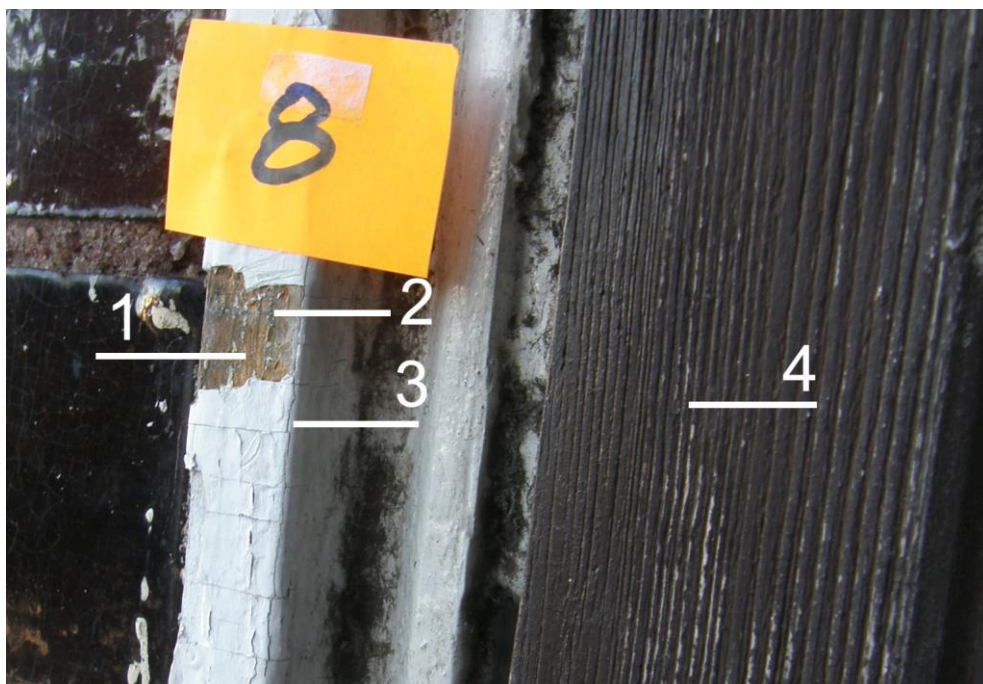
Fot.34 Odkrywka nr.2 Historyczne okno drewniane na I piętrze w gabinecie historii. Widoczne warstwy; 1- ciemno brązowa NCS S 6030-Y30R, 2-ciemno zielona, 3-biały, 4-biały

Fot.35 Odkrywka nr.6 Historyczne okno drewniane na I piętrze w gabinecie matematyki.
Widoczne warstwy; 1-drewno, 2- ciemno brązowa NCS S 6030-Y30R, 3-ciemno zielona, 4-biały, 5-biały

Fot.36 Odkrywka nr.7 Historyczne okno drewniane na II piętrze w auli.
Widoczne warstwy 1-drewno, 2- ciemno brązowa NCS S 6030-Y30R. Wszystkie okna w auli po renowacji, odczyszczane do drewna i pomalowane na kolor ciemny brązowy

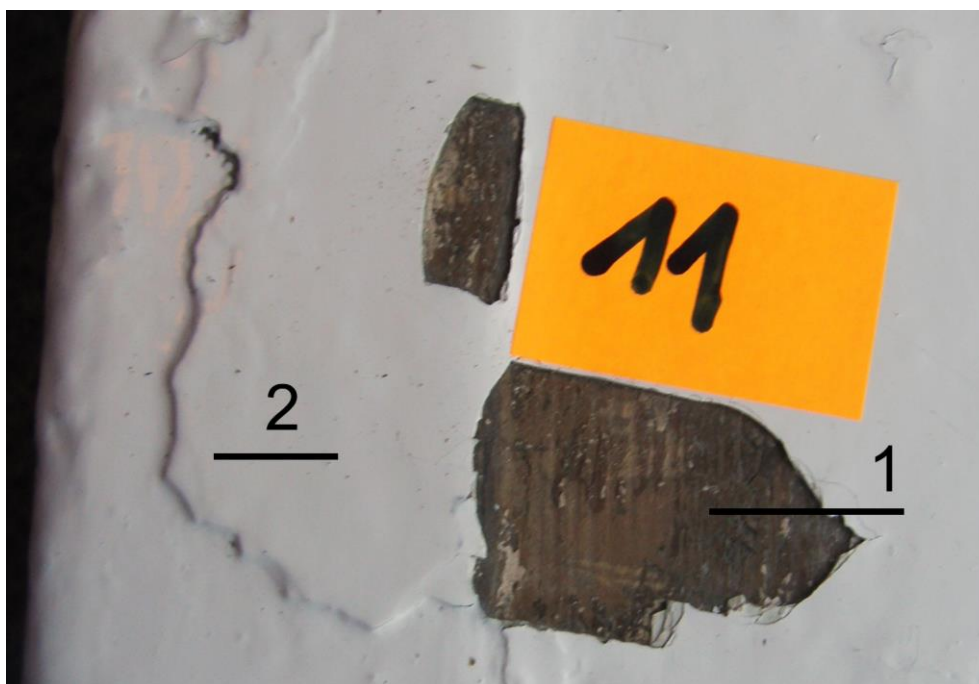
Fot.37 Odkrywka nr.8 Historyczne okno drewniane na klatce schodowej B, Spocznik między I/II piętrem; futryna i ramiak okienny. Widoczne warstwy; 1-drewno, 2- ciemno brązowa NCS S 6030-Y30R, 3-biały, 4-ciemny brąz

Fot.38 Odkrywka nr.9 Historyczne okno drewniane na klatce schodowej B, spocznik między I/II piętrem; parapet okienny. Widoczne warstwy; 1-drewno, 2- ciemno brązowa NCS S 6030-Y30R, 3-szarozielona, 4-biała, 5-biała, 6-biała

Fot.39 Odkrywka nr.10 Historyczne okno drewniane /futryna / na I piętrze w sali nr.16/ język polski/ Widoczne warstwy; 1-drewno, 2- ciemno brązowa NCS S 6030-Y30R, 3-jasna beżowa, 4-szara, 5-biała

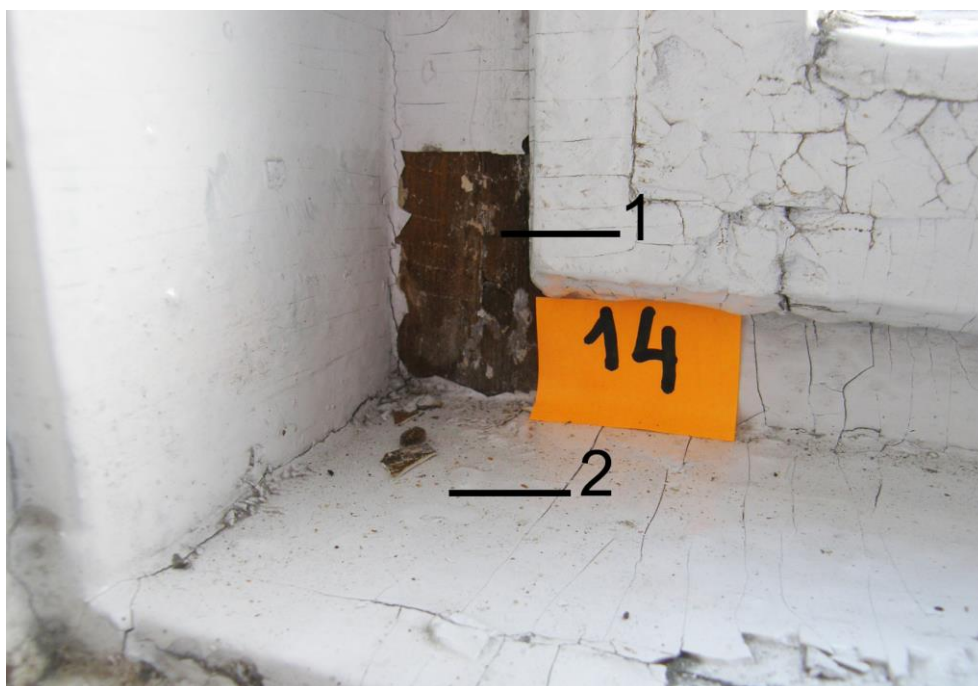
Fot.40 Odkrywka nr.11 Historyczne okno drewniane na klatce schodowe A, spocznik między parterem a I piętrzem; parapet okienny. Widoczne warstwy; 1- ciemno brązowa NCS S 6030-Y30R, 2--biała

Fot.41 Odkrywka nr.12 Historyczne okno drewniane /futryna / na parterze w sali nr. 8. Widoczne warstwy; 1- ciemno brązowa **NCS S 6030-Y30R**, 2-jasna beżowa, 3-szara, 4-jasna kremowa, 5-jasno niebieska, 6-biała

Fot.42 Odkrywka nr.13 Historyczne okno drewniane /futryna / na parterze w sali nr. 8. Widoczne warstwy; 1- ciemno brązowa **NCS S 6030-Y30R**, 2-jasna beżowa, 3-szara, 4-jasna kremowa, 5-jasno niebieska, 6-biała

Fot.43 Odkrywka nr.14 Historyczne okno drewniane /futryna / na parterze w sali nr. 8. Widoczne warstwy; 1- ciemno brązowa **NCS S 6030-Y30R**, 2-biała

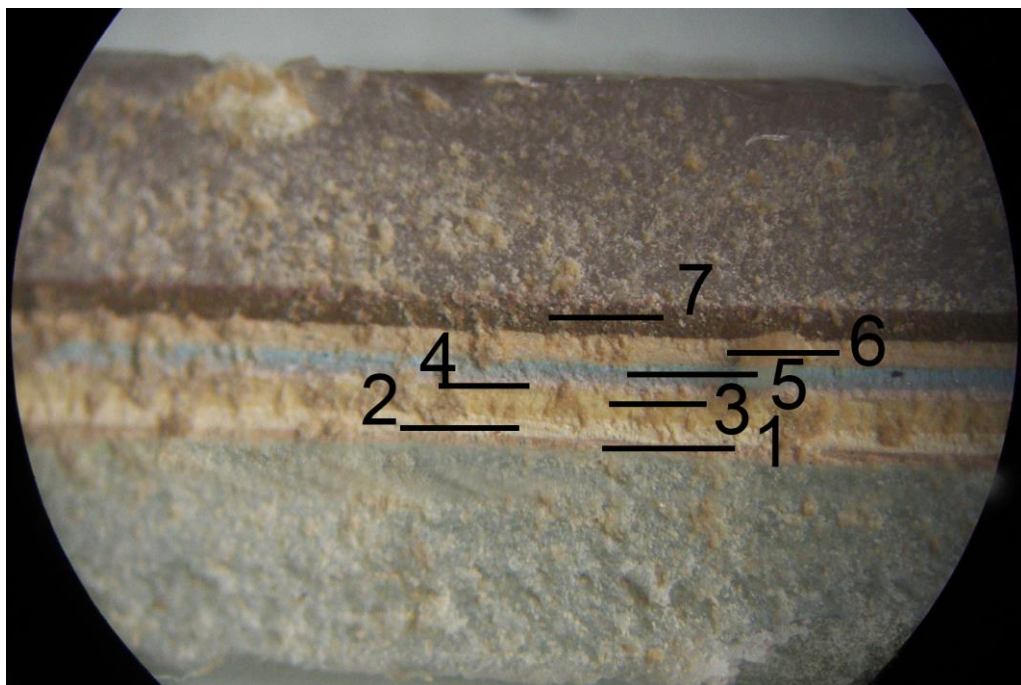
Tabela 6. Odkrywki na historycznych oknach oznaczone nr.1,2,6,7,8,9,10,11,12,13,14 Stratygrafia warstw;

Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chromol.	Data
6		Warstwa malarska –kolor biały		VI	XX w
5		Warstwa malarska –kolor jasnoniebieski		V	XX w
4		Warstwa malarska –kolor kremowy		IV	XX w
3		Warstwa malarska –kolor beżowy		III	XX w
2		Warstwa malarska ciemno brązowa NCS S 6030-Y30R		II	XX w
1		Podłoże drewno sosnowe		I	XX w

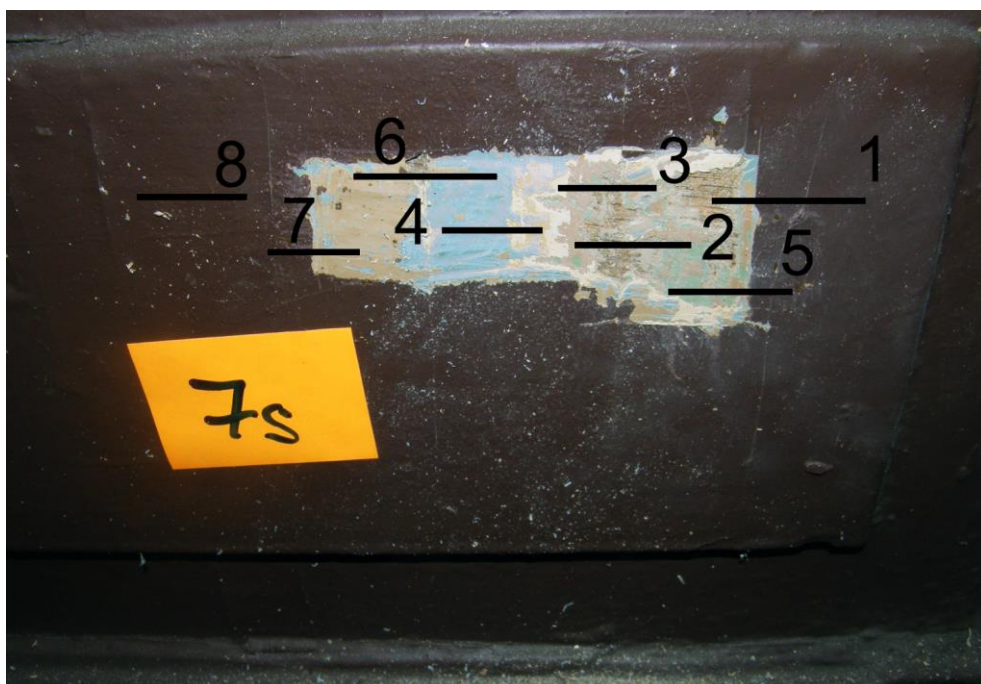
7.5.2 Stolarka drzwiowa

Fot.44 Drzwi: drewniane, o konstrukcji ramowo-płycinowej. Drzwi wejściowe w elewacji południowej dwuskrzydłowe o skrzydłach zakończonych prosto, ze stałym śłemeniem oraz przeszklonym nadświetlem o kształcie ostrołukowym; Od lewej strona wewnętrzna z warstwami malarskimi, z prawej zewnętrzna drzwi odczyszczane i pomalowane na kolor ciemny brązowy. Wszystkie drzwi na elewacjach północnej, zachodniej i południowej odczyszczane do drewna i pomalowane na nowo na kolor ciemno brązowy.

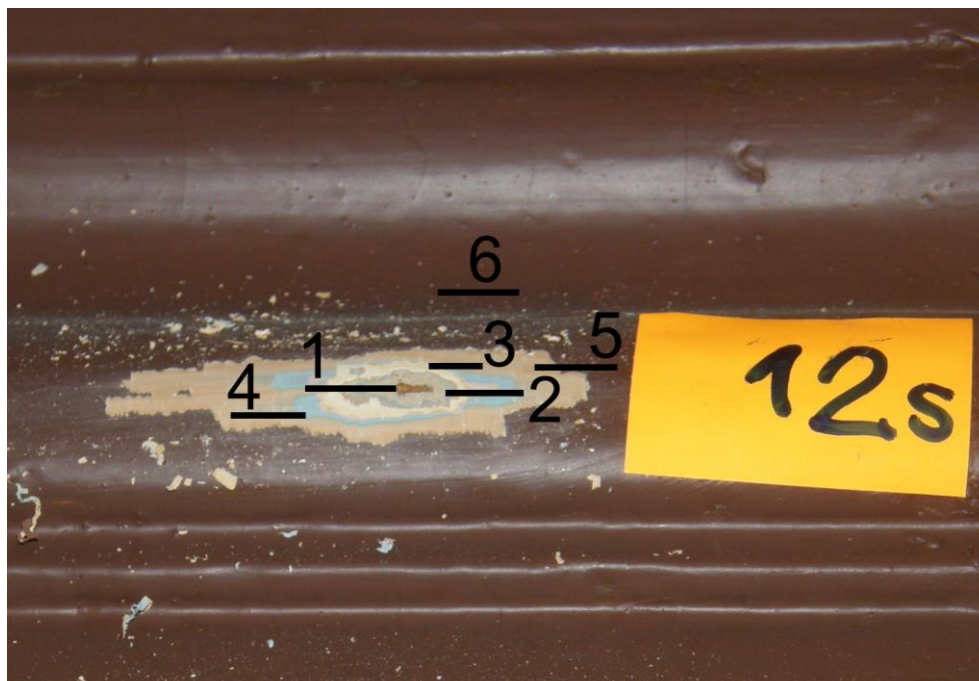
Fot.45 Próbką P3- Drzwi wejściowe z prawej strony elewacji południowej/frontowej/ Widoczne warstwy; 1- warstwa beżowa **NCS S 1515-Y20R**, 2-biała, 3-jasno ugrowa, 4-biała, 5-niebieska 6-ugrowa, 7-brązowa ciemna

Fot.46 Odkrywka nr.7, drzwi wejściowe z prawej strony elewacji południowej/frontowej/
Widoczne warstwy; 1-drewno, 2- warstwa beżowa NCS S 1515-Y20R, 3-biała,
4-jasno ugrowa, 5-zielona, 6-niebieska, 7-ciemno beżowa, 8-brązowa ciemna

Fot.47 Odkrywka nr. 9, drzwi wejściowe z prawej strony elewacji południowej/frontowej/
Widoczne warstwy; 1-drewno, 2- warstwa beżowa NCS S 1515-Y20R, 3biała.
4- jasno żółta, 5-niebieska, 6-ugrowa, -brązowa ciemna

Fot.48 Odkrywka nr.12, drzwi wejściowe z prawej strony elewacji południowej/frontowej/
Widoczne warstwy; 1-drewno, 2- warstwa beżowa **NCS S 1515-Y20R**, 3-biała,
4-niebieska, 5- jasno beżowa, 6- brązowa ciemna

**Tabela7. Odkrywki na stolarce drzwiowej oznaczone
nr.7,9,12 Stratygrafia warstw;**

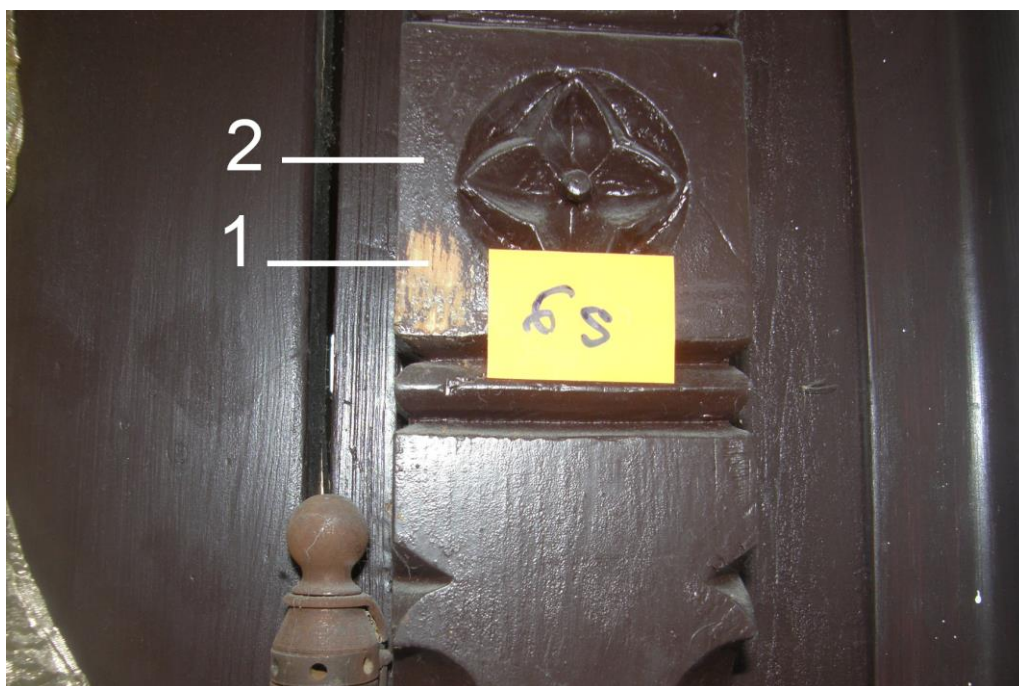
Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chromol.	Data
6		Warstwa malarska –kolor biały		VI	XX w
5		Warstwa malarska –kolor jasnoniebieski		V	XX w
4		Warstwa malarska –kolor kremowy		IV	XX w
3		Warstwa malarska –kolor beżowy		III	XX w
2		Warstwa beżowa NCS S 1515- Y20R		II	XX w
1		Podłoże drewno sosnowe		I	XX w

Fot.49 Drzwi wahadłowe drewniane, o konstrukcji ramowo-płycinowej do wyjścia głównego w elewacji południowej

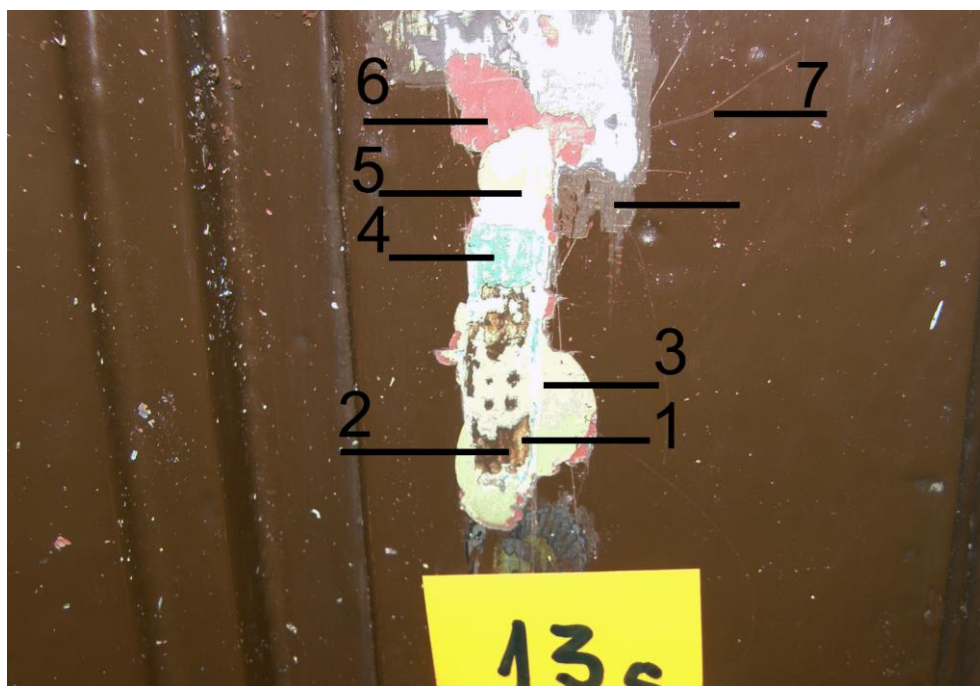
Fot.50.Odkrywka nr.5 Drzwi wahadłowe do wyjścia głównego elewacji południowej, odczyszczzone i pomalowane na nowo. Widoczne warstwy; 1-drewno, 2-wtórna ciemno brązowa

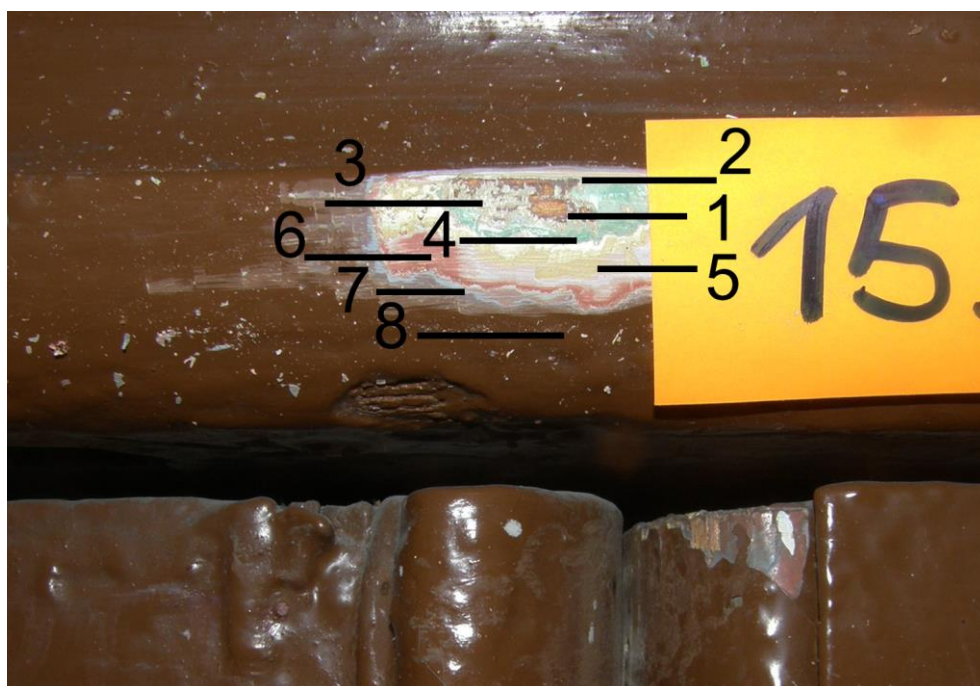
Fot.51 Odkrywka nr.6 Drzwi wahadłowe do wyjścia głównego elewacji południowej, odczyszczzone i pomalowane na nowo. Widoczne warstw; 1-drewno, 2-wtórna ciemno brązowa

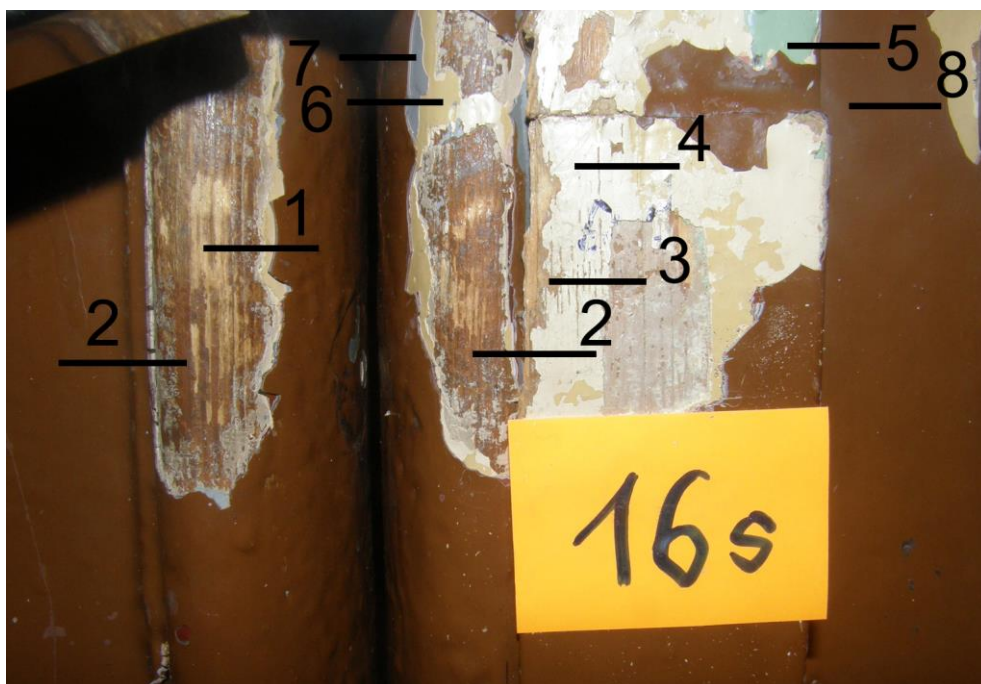
Fot.52 1.Drzwi wahadłowe do wyjścia na stronę południową/obecnie pomieszczenie sklepu /nr.1, / drzwi wahadłowe wyjście na stronę zach./2/

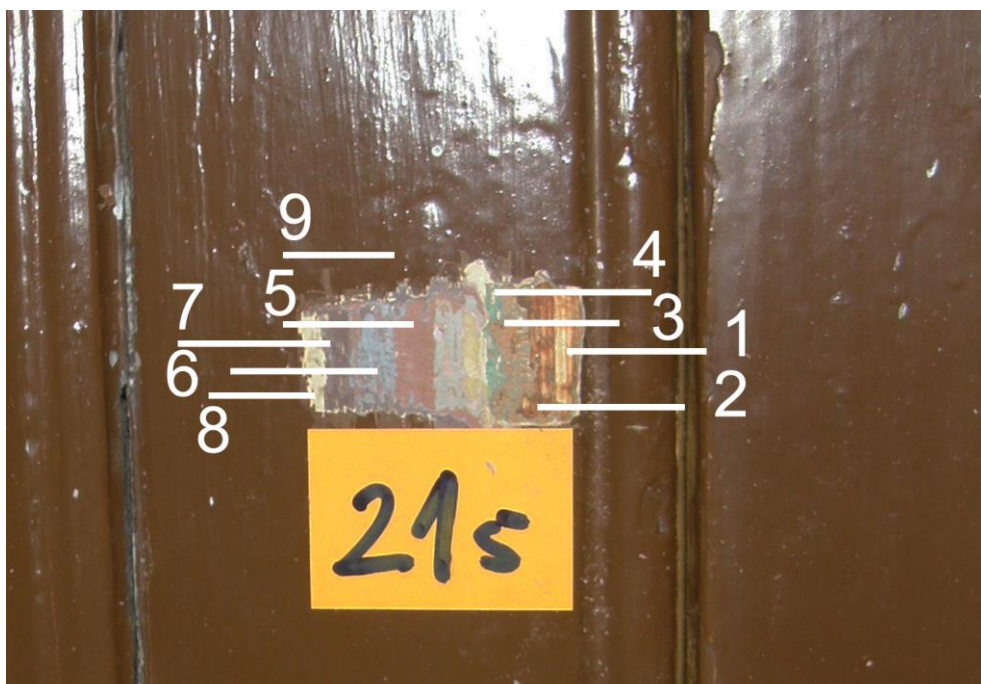
Fot.53 Odkrywka nr.13, Drzwi wahadłowe do wyjścia na stronę południową/obecnie pomieszczenie sklepiu Widoczne; 1-drewno, 2-ciemno brązowa **NCS 6020-Y40R**, 3-beżowa, 4-zielona, 5-jasno różowa, 6-ciemno różowa, 7-ciemna brązowa

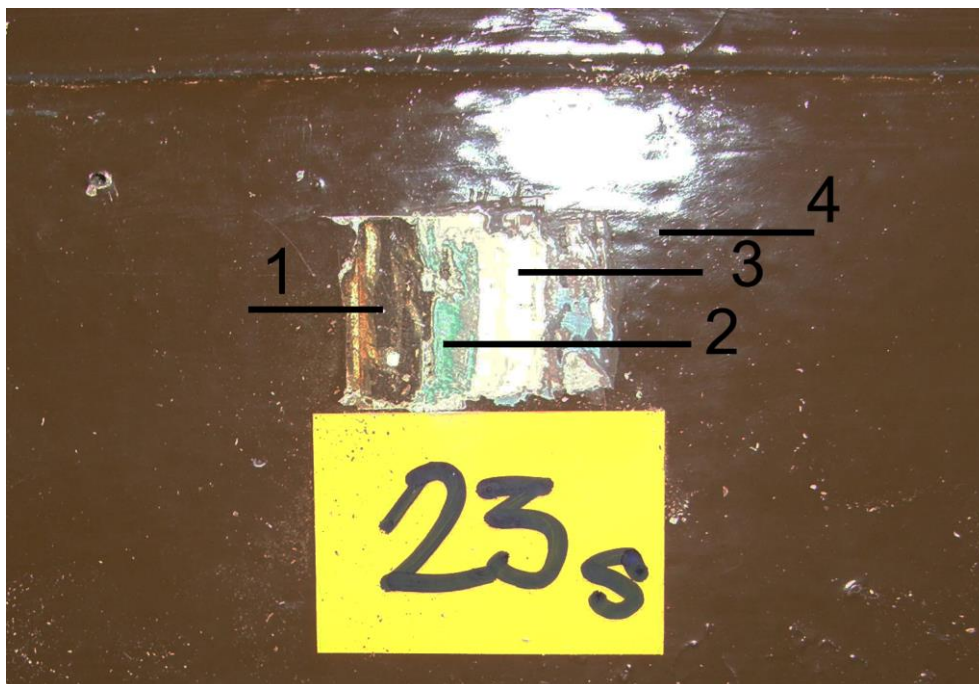
Fot.54 Odkrywka nr.15, Drzwi wahadłowe do wyjścia na stronę południową/obecnie pomieszczenie sklepiu Widoczne; 1-drewno, 2-ciemno brązowa **NCS 6020-Y40R**, 3-beżowa, 4-zielona, 5-jasno żółta 6-ciemno różowa, 7-niebieska 8-ciemna brązowa

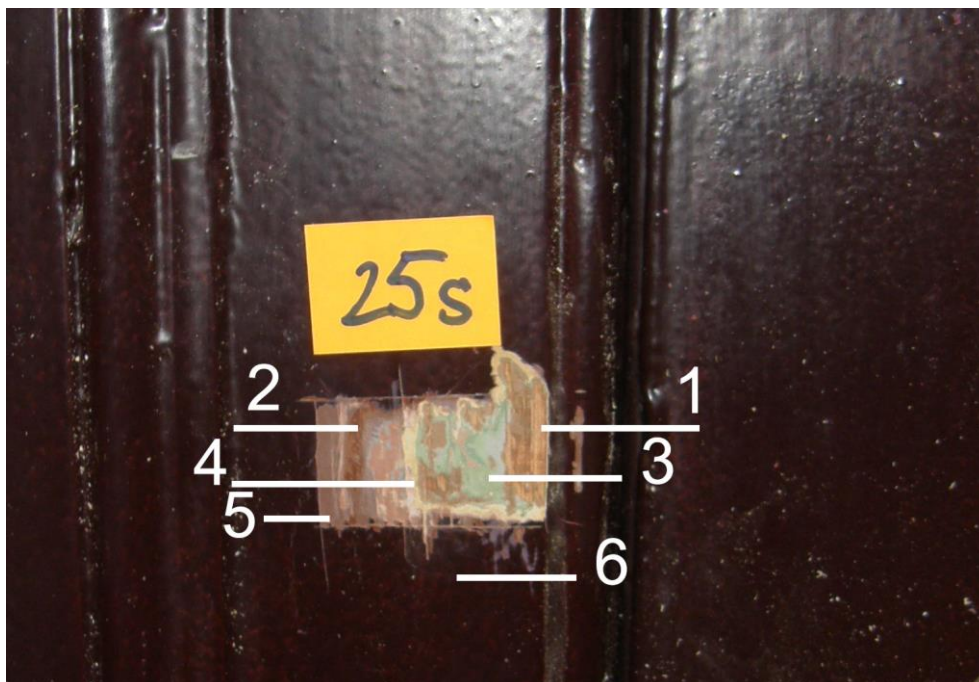
Fot.55 Odkrywka nr. 16, Drzwi wahadłowe do wyjścia na stronę południową/obecnie pomieszczenie sklepiu Widoczne; 1-drewno, 2-ciemno brązowa **NCS 6020-Y40R**, 3-beżowa, 4-biała, 5-zielona, 6 -ugier jasny, 7-niebieska, 8-ciemna brązowa

Fot.56 Odkrywka nr.21 drzwi do gabinetu NFZ /pielęgniarki na I piętrze Widoczne; 1-drewno, 2-ciemno brązowa **NCS 6020-Y40R**, 3-beżowa, 4-zielona 5-ciemno różowa, 6-niebieska 7-ciemna brązowa, 8-jasno żółta, 9-ciemno brązowa

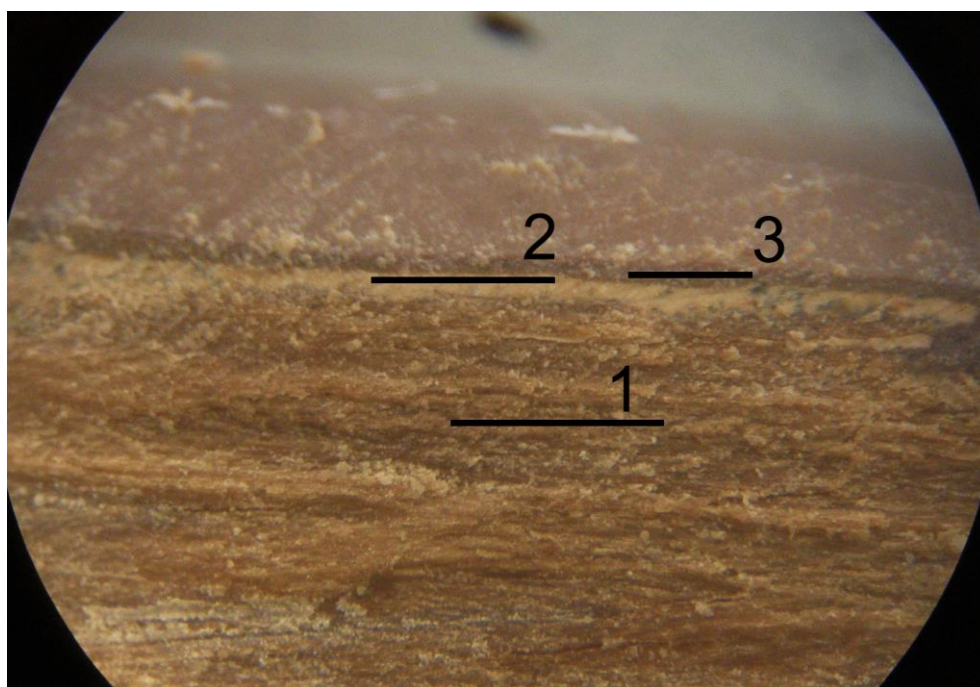
Fot.57 Odkrywka nr.23 drzwi do gabinetu NFZ /pielęgniarki na I piętrze
Widoczne; 1-ciemno brązowa **NCS 6020-Y40R**, 2-zielona, 3-jasno żółta, 4 -ciemna brązowa

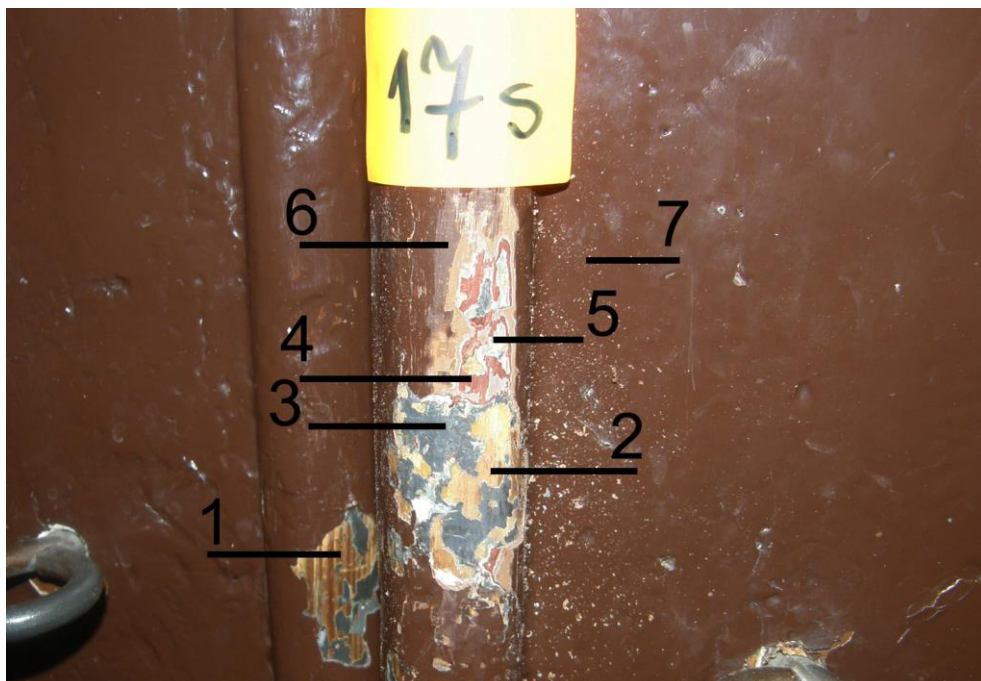
Fot.58 Odkrywka nr.25 sekretariat na I piętrze Widoczne; 1-drewno, 2-ciemno brązowa **NCS 6020-Y40R**, 3-zielona 4-jasno żółta, 5-ciemno różowa, 6-ciemna brązowa

Tabela 8. Odkrywki na stolarce drzwiowej oznaczone nr.5,6,13,15,16,21,23,25 Stratygrafia warstw;

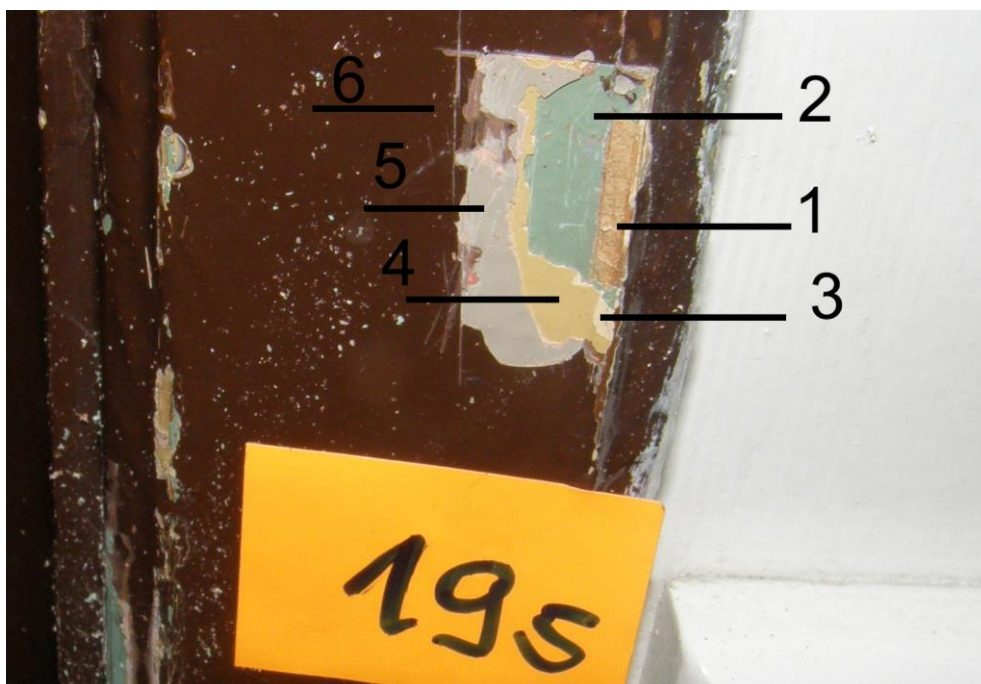
Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol.	Data
6		Warstwa malarska –ciemna brązowa		VI	XX w
5		Warstwa malarska –kolor ciemno różowa		V	XX w
4		Warstwa malarska – ugier średni		IV	XX w
3		Warstwa malarska – jasno ugrowa,		III	XX w
2		Warstwa malarska ciemno brązowa NCS S 6020-Y40R		II	XX w
1		Podłoże drewno sosnowe		I	XX w

Fot.59 Próbką P4 drzwi wahadłowe wyjście na elewację zach./ Widoczne; 1-drewno, 2-warstwa jasno beżowa **NCS S 1515-Y20R**, 3-ciemno brązowa

Fot.60 Odkrywka nr.17 drzwi wahadłowe wyjście na elewację zach./
Widoczne 1-drewno, 2-jasno beżowa **NCS S 1515-Y20R**, 3-ciemna zielona,
4-ciemno różowa, 5-kremowa, 6-jasno brązowa, 7-ciemno brązowa

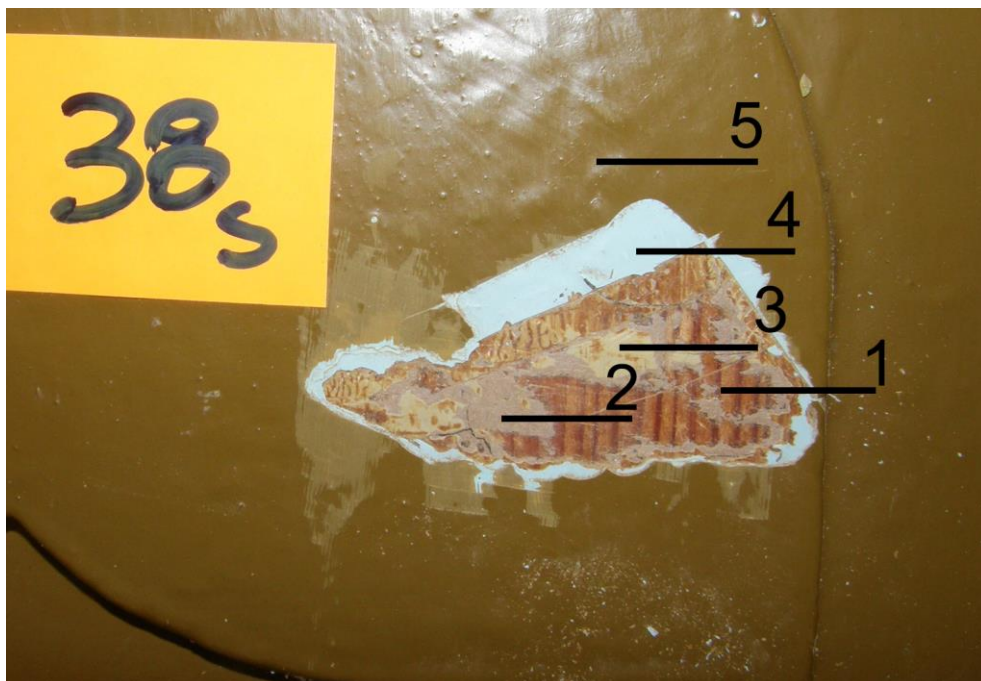
Fot.61 Odkrywka nr.19 drzwi wahadłowe wyjście na elewację zach./
Widoczne; 1-warstwa jasno beżowa **NCS S 1515-Y20R**, 2-warstwa zielona,
3-jasno ugrowa, 4-ugier średni, 5-szaro fioletowa, 6-ciemno brązowa

Fot.62 Drzwi wejściowe do auli na II piętrze

Fot.63 Odkrywka nr.37 Drzwi wejściowe do auli na II piętrze
Widoczne; 1-drewno, 2-jasnobeżowa **NCS S 1515-Y20R**, 3-na piwo, 4-jasnożółta, 5-jasno fioletowa, 6- seledynowa, 7-brązowa

Fot.64 Odkrywka nr.38 Drzwi wejściowe do auli na II piętrze Widoczne; 1-drewno, 2-jasnobeżowa **NCS S 1515-Y20R**, 3-jasno żółta 4-jasno zielona, 5-orzech średni

Fot.65 Odkrywka nr.39 Drzwi wejściowe do auli na II piętrze Widoczne; 1-drewno, 2-jasnobeżowa **NCS S 1515-Y20R**, 3-na piwo, 4-jasnożółta, 5-jasno fioletowa, 6- seledynowa, 7-brązowa

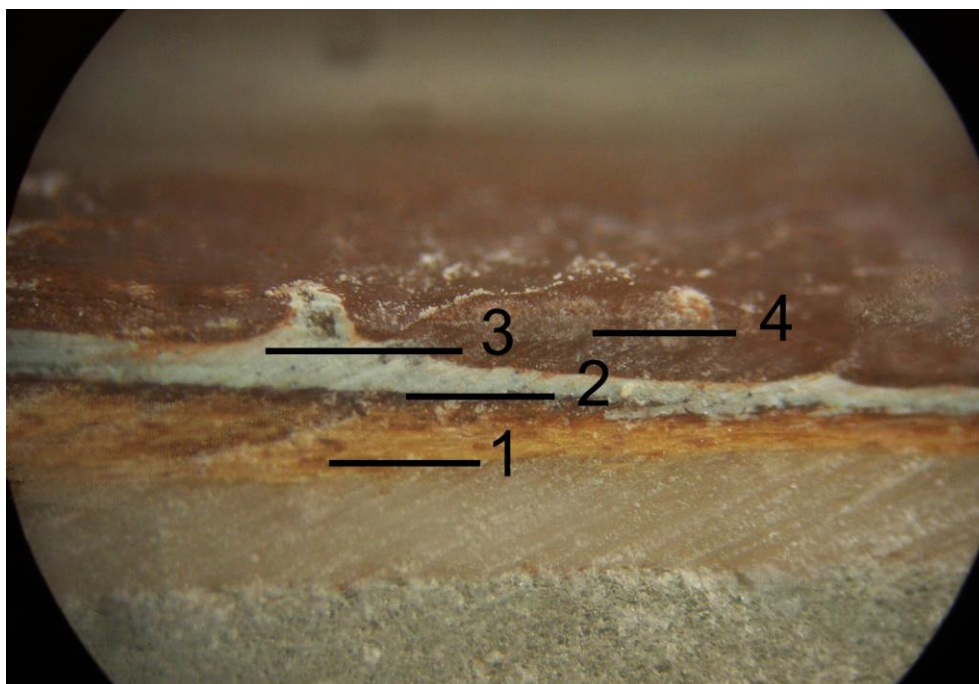
Tabela 9. Odkrywki na stolarce drzwiowej oznaczone nr.17,19,37,38,39 Stratygrafia warstw;

Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol.	Data
6		Warstwa malarska –ciemna brązowa		VI	XX w
5		Warstwa malarska szaro fioletowa		V	XX w
4		Warstwa malarska – jasno ugrowa		IV	XX w
3		Warstwa malarska – jasno zielona		III	XX w
2		Warstwa beżowa NCS S 1515-Y20R		II	XX w
1		Podłoże drewno sosnowe		I	XX w

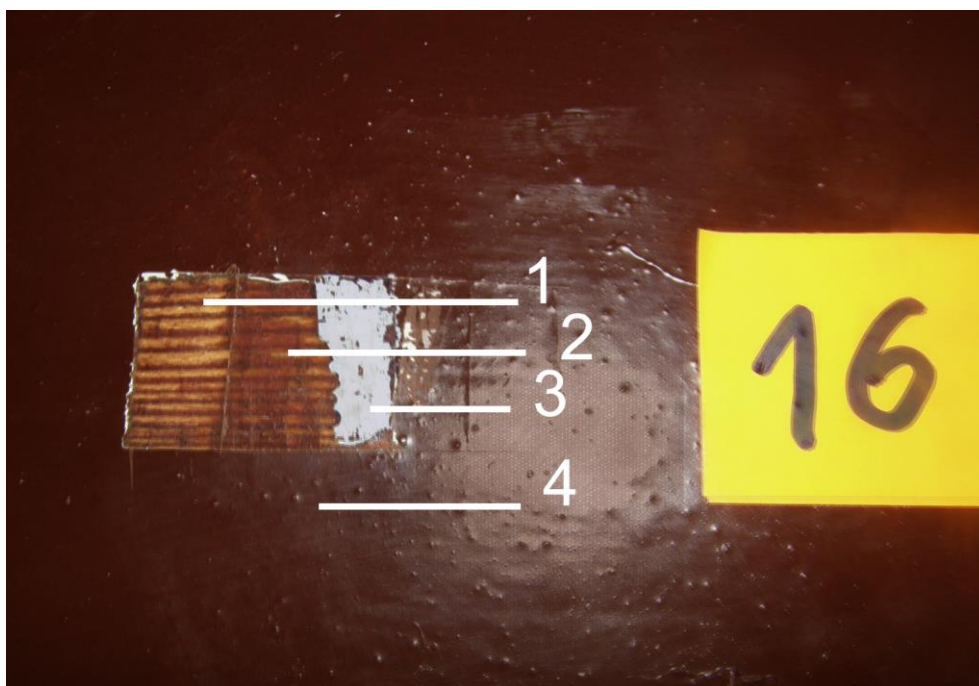
7.5.3 Strop i i belki drewniane/atrapy belek/.

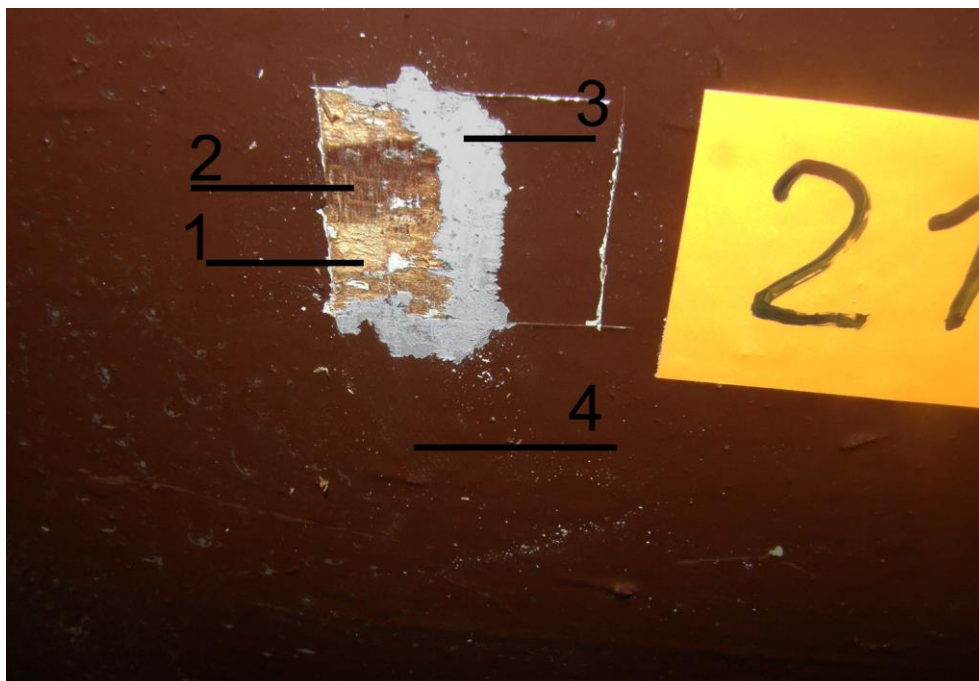
Fot.66 Strop drewniany deskowany odcinkowo łukowy z ozdobnym belkowaniem /atrapy belek/.Pod belkami wystrój sztukatorski/profilowane fasety z rozetkami/

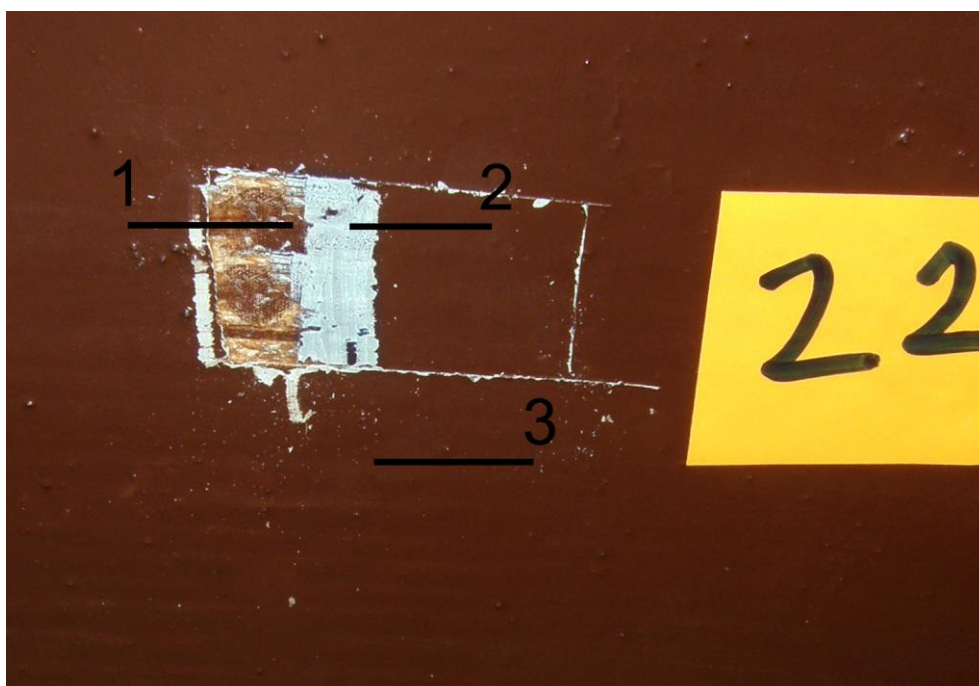
Fot.67 Próbką P5 Atrapa ozdobnej profilowanej belki drewnianego stropu w auli
Widoczne; 1-drewno, 2-warstwa brązowa NCS S 4050-Y60R, 3–jasno niebieska,
4-ciemna brązowa

Fot.68 Odkrywka 16 Atrapa ozdobnej profilowanej belki drewnianego stropu w auli
Widoczne; 1-drewno, 2-warstwa brązowa NCS S 4050-Y60R, 3 –jasno niebieska,
4-ciemna brązowa

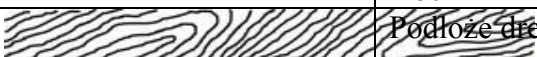

Fot.69 Odkrywka 21 Deska z drewnianego stropu w auli
Widoczne; 1-drewno, 2-warstwa brązowa NCS S 4050-Y60R, 3 –jasno niebieska,
4-ciemna brązowa

Fot.70 Odkrywka 22 Deska z drewnianego stropu w auli
Widoczne; 1-warstwa brązowa NCS S 4050-Y60R, 2 –jasno niebieska, 3-ciemna brązowa

Tabela 10. Odkrywki na stropie i belkach drewnianych/atrapy belek/ Stratygrafia warstw;

Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol.	Data
4		Warstwa malarska – ciemna brązowa		IV	XX w
3		Warstwa malarska jasno niebieska		III	XX w
2		Warstwa brązowa NCS S 4050-Y60R		II	XX w
1		Podłoże drewno sosnowe		I	XX w

7.5.4 Boazeria kasetonowa

Fot.71 Boazeria ścienna w auli wys. ok 130cm, ramowo płycinowa, odczyszczona do drewna i pomalowana na nowo na kolor brązowy

Fot. 72 Odkrywka nr.1 Boazeria ścienna w auli Widoczne; 1-drewno.
2-wtórna warstwa malarska brązowa

Fot. 73 Odkrywka nr.14 Boazeria ścienna w auli. Widoczne; 1-drewno.,
2 - wtórna warstwa malarska brązowa

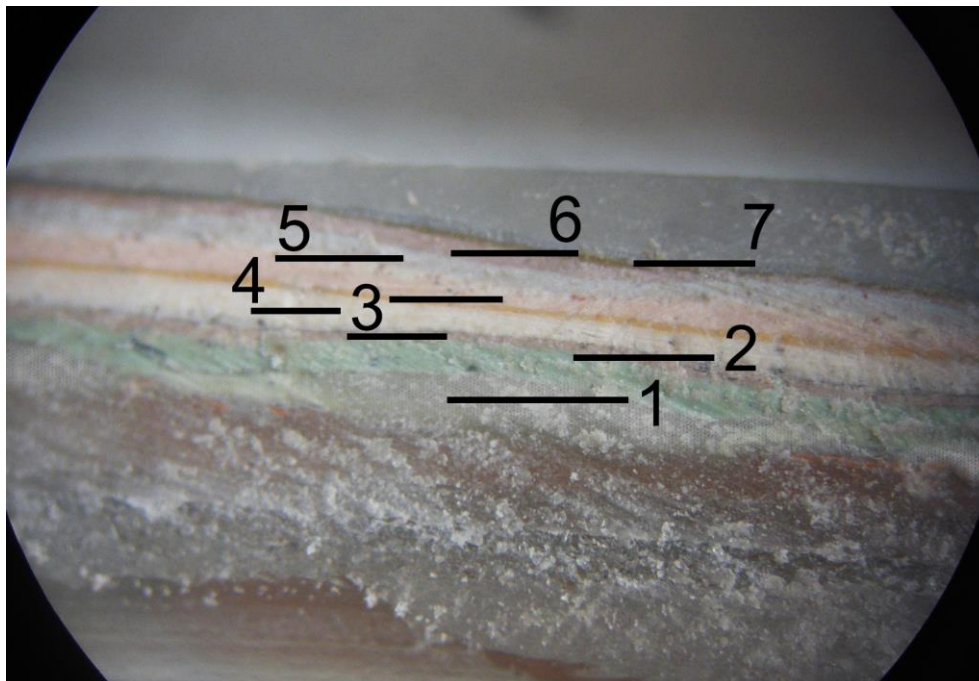
Tabela 11. Odkrywki na boazerii kasetonowej oznaczone nr.1,14 Stratygrafia warstw;

Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol.	Data
2		Warstwa brązowa wtórna		II	XX w
1		Podłoże drewno sosnowe		I	XX w

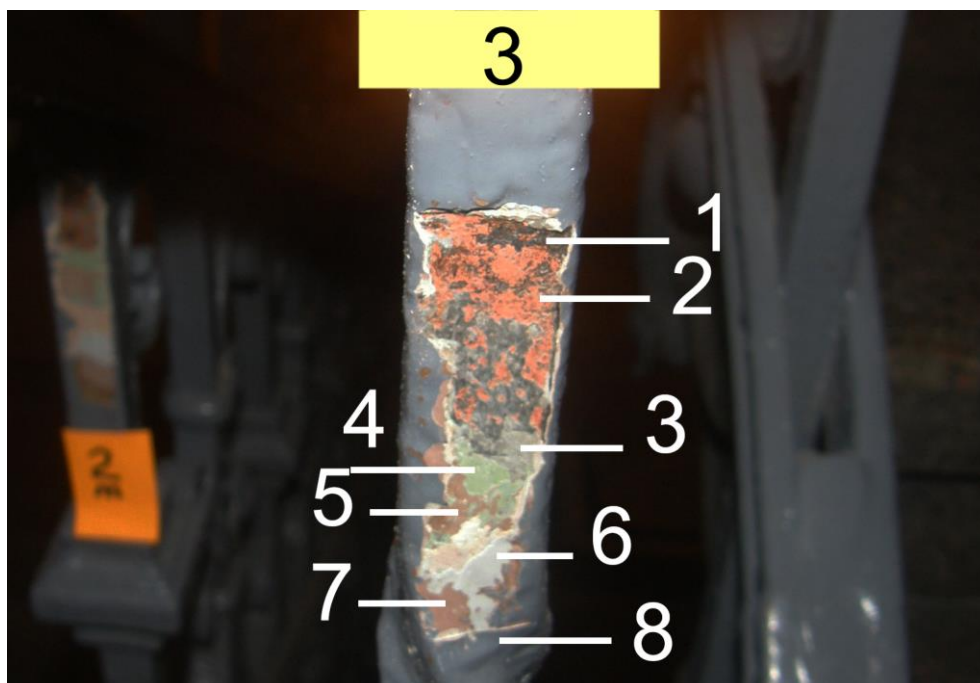
7.6 Balustrada metalowa na 2 klatkach schodowych

Fot.74 Balustrada metalowa ozdobna, występuje na 2 klatkach schodowych. Poręcze nowo wykonane z wystającymi ogranicznikami/przed zjeżdżaniem/Pomalowana część balustrady na kolor szary i część na kolor ugrowy

Fot.75 Próbką P2 łuska farby pobrana z elementu kuli balustrady metalowej
Widoczne; 1- szara **NCS S 1515-R90B**, 2-zielona 3-ciemny różowy, 4-pomarańczowy, 5-jasno niebieski, 6-ugier, 7-ciemny szary

Fot.76 Odkrywka nr.3 Balustrada metalowa na klatce schodowej A
Widoczne; 1-metal, 2 –minia czerwona, 3- szara **NCS S 1515-R90B**, 4-zielona, 5-ciemny różowy, 6-jasny niebieski, 7-brązowy, 8-ciemny szary

Fot.77 Odkrywka nr.3 Balustrada metalowa na klatce schodowej B
Widoczne; 1 –minia czerwona, 2- szara **NCS S 1515-R90B**, 3-zielona, 4-brązowa, 5-brązowa ciemna, 6- szary, 7-ciemny szary

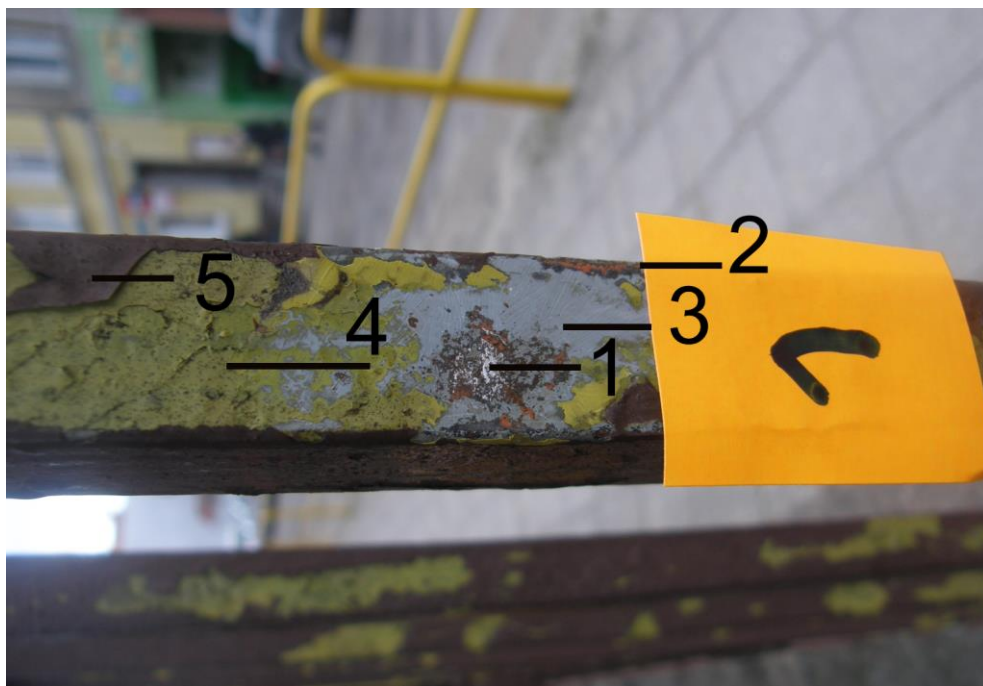
Tabela 12. Odkrywki na metalowej balustradzie oznaczone nr.3,11 Stratygrafia warstw;

Nr. warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol.	Data
7/8		Warstwa malarska ciemna szara Warstwa ugrowa		VII	XX w
6		Warstwa malarska szara		VI	XX w
5		Warstwa malarska brązowa		V	XX w
4		Warstwa malarska – zielona		IV	XX w
3		Warstwa malarska szara NCS S 1515-R90B		III	XX w
2		Minia czerwona		II	XX w
1		Metal – płaskownik		I	XX w

7.7 Ogrodzenie metalowe

Fot.78.Ozdobne metalowe ogrodzenie z murowanymi słupkami występuje od południowej strony posesji szkoły, część zachodnia i północna ogrodzona siatką metalową z metalowymi słupkami

Fot.79.Odkrywka nr.1 Ozdobne metalowe ogrodzenie Widoczne 1-metal, 2-minia czerwona, 3- szara NCS S 1515-R90B, 4-zielona, 5-ciemna brązowa

Fot.80. Odkrywka nr.5 Ozdobne metalowe ogrodzenie Widoczne; 1- minia czerwona, 2- szara **NCS S 1515-R90B**, 3-ciemna szara, 4-zielona, 5-ciemna brązowa

Tabela 13. Odkrywki na metalowym ogrodzeniu oznaczone nr.1,5 Stratygrafia warstw;

Nr.	Oznaczenie graficzne warstwy	Charakterystyka warstwy	Grubość warstwy	Faza Chronol.	Data
6		Warstwa malarska ciemna brązowa		VI	XX w
5		Warstwa malarska – ciemna zielona		V	XX w
4		Warstwa malarska ciemna szara		IV	XX w
3		Warstwa szara NCS S 1515-R90B		III	XX w
2		Minia czerwona		II	XX w
1		Metal		I	XX w

8. TECHNIKA WYKONANIA

8.1 Tynki elewacji

Zestawienie danych:

Podłoże;

mur –cegła ceramiczna pełna na zaprawie wapienno-cementowej

-drobnoziarnista zaprawa wapienno-cementowa grubości 1,5 cm

-warstwa malarska jasno szara **NCS S 0505-R80B**

-cienki mocny współczesny tynk cementowo- klejowy grubości 0,5cm

8.2 Tynki wewnętrzne

Zestawienie danych:

Podłoże;

mur –cegła ceramiczna pełna na zaprawie cementowo wapiennej

-zaprawa wapienno – cementowa grubości 1,5-2 cm

- warstwa malarska jasno pomarańczowa **NCS S 0507-Y40R**

- warstwa malarska cytrynowa

-szpachla gipsowa grubości 1 cm

- warstwa malarska cytrynowa

- warstwa malarska biała

8.3 Elementy architektoniczne kapiteliki na klatce schodowej

Zestawienie danych:

Podłoże;

-cementowy odlew

-biała kredowa

-warstwa jasno szara zielona **NCS S 1002-Y50R**

-warstwa żółta

-warstwa brązowa

-warstwa ciemno brązowa

-warstwa malarska biała

8.4 Wystrój sztukatorski w auli

Zestawienie danych:

Podłoże;

-gips zbrojony jutą

-jasno beżowa **NCS S 1005-Y70R**, brąza pozłotnicza występuje tylko na profilach i rozetkach

-jasno szara

-jasny niebieski

- brązowa

8.5 Tynki i cokoły z lamperią olejną

Podłoże;

-zaprawa wapienno-cementowa grubości 1,5 cm

-warstwa malarska jasno beżowa **NCS S 1005-Y70R**

-warstwa malarska brązowa

-warstwa malarska ciemno brązowa

-warstwa malarska ciemno szara /cokół/

-warstwa malarska biała /ściana/

8.6 Stolarka okienna

Zestawienie danych:

podłoże:

- drewno iglaste
- warstwa malarska ciemno brązowa **NCS S 6030-Y30R**
- warstwa malarska –kolor beżowy
- warstwa malarska –kolor kremowy
- warstwa malarska –kolor jasnoniebieski
- warstwa malarska –kolor biały

8.7 Stolarka drzwiowa

Zestawienie danych:

podłoże;

- drewno iglaste
- warstwa malarska ciemno brązowa **NCS S 6020-Y40R**
- warstwa beżowa **NCS S 1515-Y20R**, kolor występuje na drzwiach do auli
- warstwa malarska jasno ugrowa,
- warstwa malarska – ugień średni
- warstwa malarska –kolor ciemno różowa
- warstwa malarska –ciemna brązowa

8.8 Strop i belki drewniane w auli

Zestawienie danych:

podłoże;

- drewno iglaste
- warstwa brązowa **NCS S 4050-Y60R**
- warstwa malarska jasno niebieska
- warstwa malarska – ciemna brązowa

8.9 Boazeria kasetonowa w auli

Zestawienie danych:

podłoże;

- drewno iglaste
- wtórna warstwa malarska brązowa

8.10 Balustrada metalowa na 2 klatkach schodowych

Zestawienie danych:

podłoże;

- metal -płaskownik
- minia czerwona
- warstwa malarska szara **NCS S 1515-R90B**
- warstwa malarska – zielona
- warstwa malarska brązowa
- warstwa malarska szara
- warstwa ugrowa
- warstwa malarska ciemna szara

8.11 Metalowe ozdobne ogrodzenie

Zestawienie danych:

podłoże;

- metal
- czerwona minia
- warstwa szara **NCS S 1515-R90B**
- warstwa malarska ciemna szara
- warstwa malarska – ciemna zielona
- warstwa malarska ciemna brązowa

9. PODSUMOWANIE BADAŃ, WNIOSKI KOŃCOWE I WYTYCZNE KONSERWATORSKIE

Elewacje z muru ceglanego;

Elewacje południowa /frontowa, zachodnia, północna wykonane z cegły licowej, nie otynkowane zachowane w dobrym stanie. Elewacja północna murowana w wątku krzyżowym

z ozdobnymi pasami wykonanymi z cegły glazurowanej w kolorze ciemno brązowym. Ozdobne parapety murowane z cegły i kształtek glazurowanych z drobnymi ubytkami zwłaszcza w elewacji frontowej. Elewacje silnie zabrudzona na skutek oddziaływania czynników zewnętrznych– głównie atmosferycznych. Porosty glonów, ślady zawilgocenia na wszystkich elewacjach w partiach przyziemia – szczególnie nasilone w partiach elewacji frontowej i elewacji północnej.. Spoiny w większości partii elewacji słabe, osypujące się i mocno zabrudzone. Na podstawie analizy pobranej próbki p9 ze spoiny muru w pasie II kondygnacji i wykonanej ekspertyzy przez laboratorium p. Orłowskiej w Toruniu wynika, iż zaprawa spoinowa to wapienna zaprawa wykonana na podobnym wypełniaczu piaskowym, pośród ziaren kwarcu występują także okruchy węgla kamiennego z czego można wywnioskować że wykonano ją w tym samym czasie co tynk. Masowy stosunek do wypełniacza wynosi około 1;3, jest więc „chudy”, materiał z niewielką ilością spoiwa wapiennego.

Tynki zewnętrzne; detale architektoniczne;

–występują na elewacji południowej i zachodniej w postaci poziomych pasów nad I i II kondygnacją, dzielących architektonicznie elewację na kondygnacje, w postaci ukośnych tarcz herbowych i pionowych pasów między okiennymi na środkowej osi III kondygnacji oraz między oknami sterczyny.

Bezpośrednio na cegle ceramicznej pełnej znajduje się jednowarstwowa zaprawa wapienno-cementowa gr.1,5 cm o zróżnicowanej strukturze piasków i żwirków. Na podstawie analizy pobranej próbki p8 z poziomego pasa II kondygnacji i wykonanej ekspertyzy przez laboratorium p. Orłowskiej w Toruniu wynika , iż tynk został wykonany na spoiwie wapiennym prawdopodobnie z niewielkim dodatkiem cementu i kruszyw; kwarcowego i wapiennego. Wypełniaczem jest niedosiewany piasek, niewielka ilość tłuczonego wapienia, stwierdzono też obecność rozdrobnionego węgla kamiennego i ceramiki. Ze względu na niewielką ilość domieszki wapienia, można założyć, iż masowa proporcja spoiwa wynosi dla badanego tynku około 1:2 , wodochłonność materiału jest dość wysoka(dodatek wapnia)określono ją na 12 % Na warstwie tynku znajduje się cienka warstwa malarska w kolorze jasno szarym **NCS S 0505-R80B**. Na warstwie malarskiej położony mocny tynk grubości 0,5 cm i zatarty na gładko, bez warstwy malarskiej

Tynki wewnętrzne i tynki z lamperią;

Tynki wykonane z zaprawy wapiennej o składzie chemicznym jak tynk zewnętrzny.

Tynki wewnętrzne odnawiano i modernizowano na potrzeby użytkowników wielokrotnie.

Z informacji uzyskanej w szkole, remonty odbywają się stale i na bieżąco.

Obecnie wszystkie ściany wewnętrzne korytarzy, klatek schodowych, sal lekcyjnych, gabinetów oraz pomieszczeń sanitarnych są wyszpachlowane szpachlą gipsowa grubości ok.1 cm i pomalowane na kolor biały.

Na klatkach schodowych, biała olejna lamperia a nad nią 2 boczne pasy w kolorze czerwonym i zielonym.

W wielu odkrywkach wykonanych na tynku na I i II piętrze nie natrafiono na warstwy malarskie. W tych miejscach tynk został odczyszczony z warstw malarskich a na nim bezpośrednio położono szpachlę gipsową i pomalowano na białą

W auli na 2 piętrze, która jest obecnie pomalowana na kolor cytrynowy na podstawie obserwacji wykonanych odkrywek nr.7,8,11 i stratygrafii na tynku ustalono, iż pierwsza warstwa malarska była w kolorze jasno pomarańczowym **NCS S 0507-Y40R**, następne warstwy to; warstwa malarska cytrynowa, szpachla gipsowa grubości 1 cm, warstwa malarska cytrynowa, warstwa malarska biała. Potwierdzenie koloru jasnopomarańczowego znajdujemy w pozostałych odkrywkach wykonanych w auli nr.9,10,12,13 oraz odkrywkach 4,5,6 wykonanych na parterze. Na podstawie wykonanych na lamperiach odkrywek nr.8,9 na I piętrze, oraz odkrywek nr.17,19,20,21,22 na półpiętrze i parterze ustalono, iż pierwsza warstwa była w kolorze jasnożółtym **NCS S 1005-Y70R**, następne; -warstwa malarska brązowa, -warstwa malarska ciemno brązowa, -warstwa malarska ciemno szara

Prawdopodobnie ściany szkoły pomalowane były pierwotnie w kolorze jasnopomarańczowym NCS S 0507-Y40R, a lamperie i cokoły olejne pomalowane były w kolorze jasno żółtym NCS S 1005-Y70R

Elementy architektoniczne na klatkach schodowych;

występują w formie kapitelików przęsła łukowego klatki schodowej. **Na podstawie wykonanych na elementach arch. odkrywek nr1,2,3 i próbki p1 ustalono, iż jako pierwszą warstwą była farba klejowa biała, na niej położono warstwę malarską w kolorze jasno szara zielona NCS S 1002-Y50R**, następne; białą różową, jasno niebieską, żółtą, brązową, białą.

Prawdopodobnie w kolorze białym wykonano podkład, a pierwotna warstwa malarska była w kolorze szarozielonym NCS S 1002-Y50R

Gipsowy wystrój sztukatorski w auli Wykonany metodą odlewów gipsowych, podzielony na 1m odcinki, zamontowany jako faseta między ścianą a odeskowanym sufitem Gips zbrojony jutą, relief spłycony i zatarty przez wielokrotne malowanie farbami olejnymi, /praktycznie nie do odczyszczenia/.

Na prawej stronie od wejścia elementy fryzu z widocznymi uskokami spowodowanymi przez odspojenie elementów od ściany. **Na podstawie wykonanych na elementach wystroju sztukatorskiego odkrywek nr23,24,26,27,28 i próbki p6 ustalono, iż warstwa pierwotna była w kolorze jasno żółtym NCS S 1005-Y70R**, którą pomalowano gładką część fasety, profile i małe rezetki były położone brąz, następne warstwy -jasno szara, jasny niebieski, brązowa.

Stolarka okienna drewniana;

Okna: drewniane, skrzynkowe, czteroskrzydłowe (dwudzielne, dwupoziomowe) oraz sześćioskrzydłowe (trójdzielne, dwupoziomowe); skrzydła podślemienia dzielone poziomą szczebliną na dwie kwatery; opracowanie snycerskie: ślemiona sfazowane w dolnej części, zdobione rozetkami; słupki zdobione pilasterkami.

Wszystkie wewnętrzne skrzydła okienne odczyszczane do drewna i pomalowane na nowo na kolor ciemno brązowy. Większość skrzydeł zewnętrznych okien na elewacji północnej, zachodniej i frontowej odczyszczane do drewna i pomalowane na nowo na kolor ciemno brązowy.

Na podstawie pobranej próbki p7 i wykonanych odkrywek nr1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14 na okiennych ościeżnicach i jej elementach, skrzydłach okiennych ustalono, iż okna pierwotnie były pomalowane w kolorze ciemno brązowym NCS S 6030-Y30R, następne

warstwy; warstwa malarska kolor beżowy, warstwa malarska kolor kremowy, warstwa malarska kolor jasnoniebieski, warstwa malarska kolor biały

Stolarka drzwiowa;

Zewnętrzna i wewnętrzna strona drzwi wejściowych w elewacji zachodniej i północnej odczyszczona do lica drewna i pomalowane na nowo na kolor brązowy.

Drzwi wejściowe główne w elewacji frontowej od zewnątrz odczyszczane do lica drewna i pomalowane na nowo.

Na w/w drzwiach od strony wewnętrznej zachowały się warstwy malarskie, na których wykonano odkrywki nr. 1,2,3,4,7,8,9,10,11,12 oraz pobrano próbkę p3 do badań pod mikroskopem

Stwierdzono, iż drzwi pomalowane były w kolorze beżowym **NCS S 1515-Y20R**, następne warstwy; biała, jasno ugrowa, biała, niebieska ugrowa, brązowa ciemna.

W kolorze beżowym **NCS S 1515-Y20R** pomalowane były również drzwi do auli, następne warstwy; na piwo, jasnożółta, jasno fioletowa, seledynowa, brązowa.

Na pozostałych drzwiach na parterze wykonano odkrywki tj. drzwi wahadłowe wyjścia na elewację południową - nr.5, 6 , drzwi do ślepiku - nr.13,14,15,16, drzwi wahadłowe do wyjścia na elewację zachodnią- nr. 17,18,19,20,p4

Na podstawie pobranej próbki p4 i obserwacji warstw stwierdzono, iż w/w drzwi na parterze były pomalowane w kolorze ciemno brązowym **NCS 6020-Y40R**, następne warstwy; beżowa, zielona, jasno żółta, ciemno różowa, niebieska, ciemna brązowa

Wykonane odkrywki od nr.21 do 42 na pozostałych drzwiach na I i II piętrze potwierdziły występowanie koloru ciemno brązowego **NCS 6020-Y40R**.

Świadczący fakt, iż na większej ilości drzwi występuje kolor ciemno brązowy

NCS 6020-Y40R należałoby go uznać za warstwę pierwotną

Część drzwi na parterze, I piętrze i II piętrze odczyszczona do drewna i pomalowane na nowo na kolor ciemno brązowy, część drzwi wymienione na nowe z PCV.

Strop i belki drewniane w auli;

Strop wykonany z drewna, deskowany odcinkowo łukowy z ozdobnym belkowaniem /atrapy belek/.**Na podstawie pobranej próbki p5 i wykonanych odkrywek nr16,17,18,19,20,21,22 na elementach stropu/deski i belki/ ustalono, iż strop i belki pomalowane były w kolorze brązowym NCS S 4050-Y60R**, następne warstwy; warstwa malarska jasno niebieska, warstwa malarska ciemna brązowa

Boazeria kasetonowa w auli,

Występuje na 4 ścianach do wysokości 1,30. Boazeria bez warstw malarskich, pokryta transparentną lakierobejcą w kolorze brązowym.

Balustrady metalowe na klatkach schodowych A i B,;

Malowane wielokrotnie w czasie bieżących remontów **Na podstawie pobranej próbki p2 i wykonanych odkrywek nr1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14 na elementach balustrady ustalono, iż pomalowana pierwotnie była w kolorze szarym NCS S 1515-R90B**, następne warstwy; zielona, ciemny różowy, jasny niebieski, brązowy, ciemny szary

Metalowe ozdobne ogrodzenie;

Na podstawie wykonanych odkrywek nr1,2,3,4,5,6,7, na elementach metalowego ogrodzenia ustalono, iż pomalowane pierwotnie było w kolorze szarym NCS S 1515-R90B, następne warstwy; ciemna szara, ciemna zielona, ciemna brązowa

Planując rewaloryzację budynku –w tym wyżej wymienionych elementów jej wyposażenia, należy dążyć do odtworzenia jej pierwotnej lub możliwie zbliżonej do oryginalnej kolorystyki. Wobec powyższego proponuje się odpowiednio prowadzenia prac w/g zatwierdzonego przez odpowiednie Służby Konserwatorskie programu konserwatorskiego oraz zastosowanie rozpoznanej kolorystyki

10. PROGRAM PRAC NA POTRZEBY WYKONANIA REMONTU BUDYNKU SZKOLNEGO PRZY UL.BOHATERÓW WARSZAWY 4 w MRĄGOWIE

Niniejsze opracowanie programu prac konserwatorskich stanowi integralną część opracowania”
**BADANIA STRATYGRAFICZNE I ANALIZA NAWARSTWIEN
MALARSKICH TYNKU NA ŚCIANACH WEWNĘTRZNYCH, TYNKU NA ELEWACJI,
STOLARKI OKIENNEJ, DRZWIOWEJ, METALOWEJ BALUSTRADY
I OGRODZENIA BUDYNKU SZKOŁY W MRĄGOWIE**

Bezwzględnie prace należy rozpocząć od sprawdzenia stanu izolacji budynku, gdyż spore zawilgocenie cegły, cokołów mogą świadczyć o jej braku.

I. Elewacja –wątki ceglane;

1. Wykucie niepotrzebnych metalowych elementów i uchwytów. Na elewacjach należy zdemontować wszystkie przewody instalacyjne.
2. Wykucie wszystkich obluzowanych cegieł, złych technologicznie i osłabionych spoin.
3. W razie stwierdzenia pęknięć muru należy przemurować cegłą pełną rozbiórkową lub nową, dostosowaną rozmiarami do istniejącej. Do murowania należy użyć zaprawy wapienno – piaskowej z dodatkiem białego cementu portlandzkiego.
4. Wymiana zniszczonych cegieł na nowe, z zastosowaniem cegły rozbiórkowej lub nowej. Cegła zostanie dobrana do rozmiaru i koloru cegły pierwotnej.
5. Uzupełnienie brakujących kształtek ceramicznych w parapetach okiennych wykonanych na wzór i kolor istniejących’
6. Oczyszczenie powierzchni wątków ceglanych przy użyciu myjki wysokociśnieniowej Karcher zabieg należy wykonać kilkakrotnie z użyciem dyszy parowej oraz past Alkutex Abbeitzer .i Alkutex Klinkerreiniger AC firmy Remmers. Niedopuszczalne jest czyszczenie metodą piaskowania, gdyż spowoduje to uszkodzenie cegły licowej/ usunięcie spieku cegl/.
7. Odsolenie wątków ceglanych w miejscach, gdzie będzie to konieczne, przy zastosowaniu metody migracji soli do rozszerzonego środowiska/okłady z ligniny/
8. Dezynfekcja miejsc zaatakowanych przez mikroorganizmy preparatem biobójczym BFA Entferner prod. Remmers
9. Wzmocnienie strukturalne osłabionej cegły i zachowanych oryginalnych spoin preparatem krzemooorganicznym KSE 100 firmy Remmers. Jest to preparat oparty na estrach kwasu krzemowego, nie działa hydrofobizująco.

Preparat będzie наносzony pędzlem aż do wysycenia powierzchni.

10. Uzupełnienie niewielkich ubytków w cegle gotową zaprawą barwioną w masie. Proponuje się użycie zaprawy Restauriermörtel firmy Remmers, którą można nakładać w warstwie o grubości schodzącej do zera. Zaprawa będzie miała odpowiednio dobrany kolor.

11. Uzupełnienie ubytków spoiny należy wykonać tradycyjną zaprawą wapienno – piaskową w/g składu ustalonego w badaniach laboratoryjnych opracowanych przez mgr. Teresę Orłowską z Torunia Na podstawie analizy próbki spoiny P9 pobranej z elewacji południowej, iż spoina została wykonana na spoiwie wapiennym prawdopodobnie z niewielkim dodatkiem cementu i kruszyw; kwarcowego i wapiennego.

Wypełniaczem jest niedosiewany piasek, niewielka ilość tłuczonego wapienia, stwierdzono też obecność rozdrobnionego węgla kamiennego i ceramiki.

12. W partiach dobrze zachowanej pierwotnej spoiny drobne ubytki zaprawy, pęknięcia i odspojenia na brzegach proponuje się uzupełnić gotową drobnoziarnistą szpachlówką wapienną Historic Kalkspachtel firmy Remmers

13. Scalenie kolorystyczne rażących przebarwień wątku ceglanego farbami laserunkowymi o spoiwie silikonowym. Proponuje się użycie farb Historic Lasur firmy Remmers.

14. Hydrofobizację powierzchni muru ceglanego i spoin wykonać preparatem wodorozcieńczalnym Funcosil SNL metodą powlekania pędzlem.

14. Zabezpieczenie powierzchni muru ceglanego i cokołu kamiennego przed napisami graffiti preparatem Graffiti –Schutz firmy Remmers. Zabieg wykonać przez naniesienie preparatu pędzlem do wysokości ok. 2,5 m od poziomu terenu. Preparat Graffiti – Schulz jest wodnym, mlecznym, bezbarwnie wysychającym środkiem impregnacyjnym.

II. Elewacja–tynki / pasy, blendy, tarcze/;

1.Odbicie odparzonych i luźnych tynków.

2.Usunięcie nieestetycznych i wadliwie wykonanych napraw tynkarskich

3.Usunięcie z powierzchni tynku brudu i kurzu przy użyciu myjki wysokociśnieniowej Karcher zabieg należy wykonać kilkakrotnie z użyciem dyszy parowej oraz pasty Alkutex Abbeitzer-Remmers

4.Opłukanie elewacji wodą pod ciśnieniem w celu usunięcia resztek zapraw, luźnych cząstek i kurzu po etapie skuwania zapraw

5..Uzupełnienie zapraw tynkarskich w miejscach ubytków;

a/ wykonać jednowarstwowy drobnoziarnisty tynk wapienny z dodatkiem małej ilości białego cementu grubości około 1-1,5cm

Tynk wykonany z tradycyjnej zaprawy wapienno-cementowej i różnych frakcjach kruszywa z domieszką gysu do lastryka

Kruszywo wyłącznie odpowiadające normom PN-EN 13139,PN-EN 13055,PN-EN 12620.

6. Scalenie kolorystyczne tynku; blend, pasów, tarcz herbowych, w kolorze jasno szarym

NCS S 0505-R80B tj. naturalnego starego tynku farbami laserunkowymi o spoiwie silikonowym. Proponuje się użycie farb Historic Lasur firmy Remmers.

7. Wykonać hydrofobizację tynku przez 2-3 krotne nasączenia preparatem Funcosil SNL/Remmers/

III. Cokół elewacji;

1. Oczyszczenie cokołu z kamienia polnego przy użyciu myjki wysokociśnieniowej Karcher zabieg należy wykonać kilkakrotnie z użyciem dyszy parowej oraz pasty Alkutex Abbeitzer-Remmers

2. Oczyszczenie powierzchni cokołu z zabrudzeń biologicznych i zabezpieczenie przed nawrotem korozji biologicznej.-2 krotne nałożenie preparatu odkażającego./ BFA Entferner -Remmers/

3. Wykucie z wątku kamiennego zwietrzałych spoin

4. Wykucie poluzowanych kamieni z cokołu i ponowne wmurowanie ich na swoje miejsce

5. Uzupełnienie ubytków spoin zaprawą Fugenmortel /Remmers/

6 Wykonać hydrofobizację spoin przez 2-3 krotne nasączenia preparatem Funcosil SNL/Remmers/

IV. Tynki wewnętrzne;

Tynki wewnątrz szkoły remontowane na bieżąco, wcześniej podczas remontów tynki zostały odczyszczane z warstw malarskich i bezpośrednio na tynku wapienno cementowym położono warstwę szpachli gipsowej grubości 1,5 cm i pomalowano na białą.

Tynki z warstwami malarskimi zachowały się w małym stopniu na klatce schodowej, korytarzach i auli.

1. W miejscach gdzie będzie wykonywana wymiana instalacji CO itp. uszkodzone partie tynku należy uzupełnić nowym tynkiem wapienno cementowym, na powierzchni tynku położyć cienką warstwę gładzi szpachlowej i scalić kolorystycznie /pomalować w kolorze w jakim pomalowane jest pomieszczenie/

2. W przypadku całkowitego remontu tj. malowania wszystkich ścian w części starej szkoły należałoby zastosować rozpoznaną kolorystykę dla ścian, olejnej lamperii i olejnych cokołów .w/g opracowania;

„BADANIA STRATYGRAFICZNE I ANALIZA NAWARSTWIEN MALARSKICH TYNKU NA ŚCIANACH WEWNĘTRZNYCH, TYNKU NA ELEWACJI, STOLARKI OKIENNEJ, DRZWIOWEJ, METALOWEJ BALUSTRADY I OGRODZENIA BUDYNKU SZKOŁY W MRĄGOWIE”

a/ pomalowanie tynku klatki schodowej , sal lekcyjnych, korytarzy i pozostałych pomieszczeń farbą akrylową do malowania wewnątrz, w kolorze jasnopomarańczowym wg notacji NCS oznaczony symbolem **S 0507-Y40R**/Tikurilla,Kabe,Remmers/

b/pomalowanie lamperii farbą olejną w kolorze jasno beżowym **NCS S 1005-Y70R** /Tikurilla, Kabe, Remmers/

c/cokoły przy ciągach komunikacyjnych pomalować farbą olejną jasno beżową **NCS S 1005-Y70R**,/Tikurilla,Kabe,Remmers/

V. Stolarka okienna drewniana

Na wszystkich elewacjach w starej części szkoły stolarka okienna drewniana.

Stan stolarki okiennej ogólnie zły: wypaczone i niedomykające się skrzydła okienne, drobne ubytki i złuszczone farba.

Okna malowane wielokrotnie na potrzeby bieżących remontów.

Ze względu na niezadowalające parametry termiczne i akustyczne okien oraz na charakter obiektu /Obiekt użyteczności publicznej tj. szkoła gimnazjalna –uczące się dzieci i młodzież/ należy rozważyć ewentualność wymiany stolarki okiennej na nową, wykonanej na podstawie inwentaryzacji i projektu nawiązującego do istniejącej stolarki okiennej. Nowo wykonaną stolarkę pomalować na kolor ciemny brązowy **NCS S 6030-Y30R**

W przypadku pozostawienia stolarki okiennej do renowacji należy wykonać;

1. Usunięcie warstw malarskich wtórnych metodą chemiczną z zastosowaniem pasty do zdejmowania powłok malarskich Alkutex Abbeizer /Remmers/

Nie usunięte resztki farby doczyścić mechanicznie np. drobnym papierem ściernym.

2. Drobne ubytki uzupełnić kitem trocinowym do drewna.

3. Impregnacja drewna preparatem przeciw grzybom i owadom. Proponuje się nasączenie drewna preparatem Anti-Insekt prod. Remmers

4. Pomalowanie elementów drewnianych okien farbą renowacyjną do drewna na kolor ciemny brązowy **NCS S 6030-Y30R** /Tikurilla/

VI. Stolarka drzwiowa, drewniana

1. Usunięcie warstw malarskich wtórnych metodą chemiczną z zastosowaniem pasty do zdejmowania powłok malarskich Alkutex Abbeizer /Remmers/

Nie usunięte resztki farby doczyścić mechanicznie np. drobnym papierem ściernym.

2. Drobne ubytki uzupełnić kitem trocinowym do drewna.

3. Impregnacja drewna preparatem przeciw grzybom i owadom. Proponuje się nasączenie drewna preparatem Anti-Insekt prod. Remmers

4. Zagruntowanie powierzchni drewnianej farbą podkładową.

5. Pomalowanie stolarki farbą renowacyjną do drewna drzwi wejściowych do budynku i drzwi wewnętrznych w kolorze ciemny brązowy wg notacji NCS oznaczony symbolem **S 6020-Y40R** /Tikurilla/

Na podstawie wykonanej inwentaryzacji konserwatorsko pomiarowej wykonanej przez Pracownię Projektową Adama Wysockiego z Olsztyna określono stan stolarki drzwiowej jako;

” stan zły. skrzydła drzwiowe są zwichrowane i się niedomykają .

przylgi nieszczelne – wpływa wiatr i zimno do pomieszczeń . szkło.

w okienkach pojedyncze , nieodpowiednie dla szkół . wskazane jest wykonanie nowej drewnianej stolarki drzwiowej. należy ją wykonać w oparciu o istniejącą z zachowaniem podziałów, proporcji i ozdób. dostosować drzwi pod względem cieplnym i bezpieczeństwa do potrzeb szkół. **Wniosek; wskazane jest wykonanie nowej drewnianej stolarki z zachowaniem podziałów, profili ramiaków, ozdób i szprosów. nowe okna należy zaopatrzyć w szklenie zespolone, spełniające normy cieplne dla szkół”**

Drzwi wejściowe szt.2 do elewacji frontowej należy poddać renowacji według w/w programu prac natomiast ze względu na zły stan zachowania drzwi elewacji północnej i zachodniej dopuszcza się wymianę na nowe, wykonane na wzór istniejących i pomalowane na kolor ciemno brązowy **NCS 6020-Y40R**

VII. Strop drewniany, boazeria kasetonowa w auli na II p.

Strop deskowany, atrapy belek w dobrym stanie, nie wymagają renowacji.

Pomalowane obecnie na kolor ciemny brązowy zbliżony do koloru pierwotnego. Przy kompleksowym remoncie szkoły należałoby pomalować strop i belki w kolorze pierwotnym **NCS S 4050-Y60R**.

Boazeria na ścianach jest nowa i nie wymaga prac renowacyjnych i malowania.

VIII. Wystrój sztukatorski w auli II p.

Pozostawić w stanie obecnym oryginalnym, wszelkie próby odczyszczenia z wielu warstw przemalowań farbami olejnymi gipsowego wystroju sztukatorskiego doprowadzą do całkowitego i nieodwracalnego jego zniszczenia.

IX. Metalowe elementy balustrady i ogrodzenia

1. Oczyszczenie z rdzy i farby przy użyciu pasty do zdejmowania powłok malarskich Alkutex Abbeitzer firmy Remmers oraz doczyszczenie mechaniczne za pomocą szczotek metalowych, szlifierki.

2. Zagruntowanie odczyszczonej i odtłuszczonej powierzchni farbą minią

3. Pomalowanie elementów metalowych;

a/ elementy balustrady farbą renowacyjną do metalu w kolorze szarym oznaczonym w/g notacji NCS symbolem **S 1515-R90B** /Farba Hammerite/

b/ elementy ogrodzenia -farbą renowacyjną do metalu m w kolorze szarym oznaczonym w/g notacji NCS symbolem **S 1515-R90B** /Farba Hammerite/